

ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ

STEPHEN POLIAKOFF

ΣΠΑΣΕ ΤΗ ΣΙΩΠΗ

ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Νίκος Βεργίτης
παραγωγός

Κώστας Γεωργουσόπουλος
κριτικός θεάτρου, συγγραφέας

Λέα Κούση
σκηνογράφος

Νίκος Κουτελιδάκης
σκηνοθέτης

Γιάννης Λάτσιος
οικονομολόγος

Τατιάνα Λύγαρη
ηθοποιός

Νότης Μαυρουδής
μουσικοσυνθέτης

Κώστας Μουραελάς
συγγραφέας

Λευτέρης Ξανθόπουλος
σκηνοθέτης-συγγραφέας

Νίκος Περίλης
σκηνοθέτης-συγγραφέας

Γιάννης Χουβαρδός
σκηνοθέτης

Λαλούλα Χρυσικοπούλου
σκηνογράφος

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1996—1997

Λ. Τολστόι: **Άννα Καρένινα**

Σε συνεργασία με το Ακαδημαϊκό Θέατρο του Τβερ της Ρωσίας

(θέατρο του Τβερ, 6, 7 και 8 Σεπτεμβρίου 1996)

Δημοτικό Θέατρο Πειραιά 4, 5, 6 και 7 Σεπτεμβρίου 1996)

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1997—1998 • 1998—1999

Α. Οσιέτσκα: **Λαχτάρα για κέρασα**

(Αμφιστοιχία - Θέατρο Το Τρένο στο Ρουφ)

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1999—2000 • 2000—2001 • 2001—2002

Ελ. Γουδί: **Η Κυρία Εξαφανίζεται**

(Αμφιστοιχία - Θέατρο Το Τρένο στο Ρουφ)

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2001—2002 • 2002—2003

Μουσική - ποιητική παράσταση

Θέλετε δέντρ' άνθιστε, θέλετε μαροδείτε...

(Αμφιστοιχία - Θέατρο Το Τρένο στο Ρουφ)

ΜΟΥΣΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ ORIENT EXPRESS

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2002—2003 • 2003—2004

Λένα Διβάνη: **Η Ωραία Θυγατέρι**

(Αμφιστοιχία - Θέατρο Το Τρένο στο Ρουφ)

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2003—2004 • 2004—2005

Μουσική - θεατρική παράσταση

Υγ' Αιμόν

(Αμφιστοιχία - Θέατρο Το Τρένο στο Ρουφ)

ΜΟΥΣΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ ORIENT EXPRESS

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ Καλοκαίρι 2004

Μουσική - θεατρική παράσταση

Χάρισμα - η Συμμετρία της Αρμονίας

(Αμφιστοιχία - Θέατρο Το Τρένο στο Ρουφ)

ΜΟΥΣΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ ORIENT EXPRESS

ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ

ΣΠΑΣΕ ΤΗ ΣΙΩΠΗ

ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΑ-ΘΕΑΤΡΟ
ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΡΟΥΦ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ ΤΗΛ.210 52 98 922 WWW.totrenostorouf.gr

Πολύ θα το 'θελα

να ζήσω

και να πεθάνω

στο Παρίσι,

αν δεν υπήρχε

μια άλλη γη

η Μόσχα.

ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ ΜΑΓΙΑΚΟΦΣΚΙ

ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ ΜΑΓΙΑΚΟΦΣΚΙ

Τρένα και πάλι τρένα ...

Κι η Ρωσία, σχεδόν μεταφυσικά, ριζωμένη μέσα μου

Βόικα, τουροί, λίγο χαβιάρι

Το καρμανάκι της τρόικα, το σαμοβάρι από την Τούλα

Η παγωμένη στέπα, ο Νέβα

Μια γουελιά τοάι να λειώνει τη ζάχαρη στο στόμα

Η ζεστή φωνή της καρδιάς να τραγουδάει μελωδικά

Την αντοχή, την ανοχή, τον πόνο και την υπομονή

Κι η Καρένινα να στοιχειώνει τη μακριά γενειάδα του Τολστόι

Οι ολόλευκες νύχτες του Ντοστογιέφκι

Ο Τσάρος πασόν των Ρωσιών παρέα με τον σύντροφο Λένιν

Εκατόμβες μισοθαμμένων στο χιόνι πτωμάτων να υπερασπίζονται *ποια σύνορα*

Οι βαρκάρηδες ν' ανηφορίζουν τα λαιοπομένα νερά

Κι ο Βόλγας σαν άλλος υπεροϊβηρικός να ενώνει φυλές και θρησκείες

Ένα κόκκινο γαρύφαλλο τάμα στο άγαλμα του Πούσκιν

Ένα σέννεφο με παντελόνια

Τι μεσούλα που είχε στα νιάτα της η Μεγάλη Αικατερίνη!

Στη Μόσχα αδερφές μου!

Αλλά και στην Αγία Πετρούπολη ή μήπως Λένινγκραντ

Ο ήχος του φιλμ να ξετυλίγει καρέ καρέ στιγμές ιστορίας

Ποι έφεραν τον κόσμο ανάποδα

Θα ζήσουμε θείε Βάνια

Και μ' αυτά και μ' άλλα

Και στα χειρότερα και στα καλύτερα

Θα ζήσουμε!

Κι ο Poliakoff στο Ρουφ

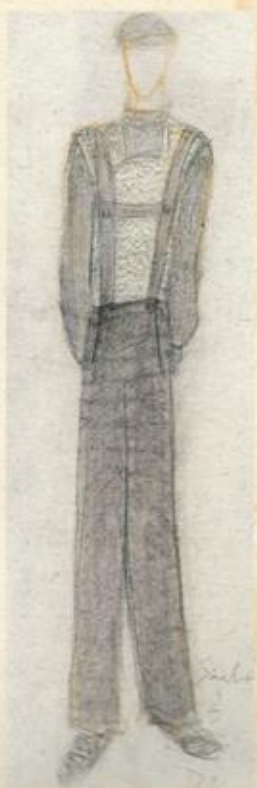
Μαζί με σας

Μαζί με μας

Σ' ένα σπριτόκοντο βαγόνι

Σας ευχαριστώ όλους!

Τατιάνα Λύγαρη

Σχέδια κοστούμιών
Ντόρα Λελούδα

ΣΠΑΣΕ ΤΗ ΣΙΩΠΗ

Μουσική
Μηνάς Αλεξιάδης

Στίχοι
Αφροδίτη Μάνου

Σ Π Α Σ Ε Τ Η Σ Ι Ω Π Η

Κριτικές για τον συγγραφέα και το έργο

Σπάσε τη Σιωπή, μια θαυμάσια παραγωγή του RSC, στηρίζεται στην αληθινή ιστορία του παππού του Stephen Poliakoff, ενός Εβραίου εφευρέτη, όπου με αρκετή εκκεντρικότητα προσπάθησε να τελειοποιήσει τον ομιλούντα κινηματογράφο πέντε χρόνια πριν αναλάβει το εγχείρημα η κινηματογραφική εταιρεία της Αμερικής «Warner Bros».

Punch

Το επιπλέον πλεονέκτημα σ' αυτό το μαγευτικό έργο είναι ότι ο Poliakoff «ζωγραφίζει» χρησιμοποιώντας το ιστορικό της δικιάς του οικογένειας... Έχει δυνατή αφήγηση και αυθεντικότητα σε μια προσωπική ιστορία που πρέπει να γίνει γνωστή!

Guardian

Ο Stephen Poliakoff είναι ένας από τους ευφυέστερους και τους πιο απρόβλεπτους συγγραφείς των τελευταίων είκοσι χρόνων.

Daily Telegraph

Σπάσε τη Σιωπή, το καινούργιο έργο του Stephen Poliakoff μεταφέρθηκε στο θέατρο Mermaid μετά από μια άκρως επιτυχημένη σεζόν στο Pit, στο Barbican Centre. Εμπνευσμένος από την εμπειρία της οικογένειάς του στη Ρωσία στα χρόνια μετά την επανάσταση, δίνει μια ζωντανή και συναρπαστική εικόνα των μεγάλων γεγονότων της εποχής εκείνης, καθώς εστιάζει στον τρόπο αντίδρασης μιας συγκεκριμένης οικογένειας, στις γρήγορες αλλαγές των αρχών του 1920.

Punch

Σπάσε τη Σιωπή: Μία από τις συναρπαστικές παραστάσεις της τελευταίας δεκαετίας ή και των δύο δεκαετιών.

Sunday Times

Ο Stephen Poliakoff είναι ένας από τους καλύτερους συγγραφείς της γενιάς του.

Punch

STEPHEN POLIAKOFF

Συγγραφέας

Ο Στήβεν Πολιάκοφ γεννήθηκε την 1^η Δεκεμβρίου του 1952.

Θεατρικά έργα: *Clever Soldiers* (Hampstead Theatre, 1974), *The Carnation Gang* (Bush Theatre, 1974), *Hitting Town* (Bush Theatre, 1975), *City Sugar* (Bush Theatre και Comedy Theatre, 1975), *Heroes* (Royal Court Theatre, 1975), *Strawberry Fields* (Royal National Theatre, 1977), *Shout across the River* (RSC 1978), *American Days* (ICA και Νέα Υόρκη, 1979), *The Summer Party* (Crucible Theatre, Sheffield, 1980), *Favourite Nights* (Lyric Theatre, Hammersmith, 1981), *Breaking The Silence* (RSC, μεταφέρεται στο Mermaid Theatre, 1984), *Coming In To Land* (Royal National Theatre, 1987), *Playing With Trains* (RSC, 1989), *Sienna Red* (Peter Hall Company, 1992), *Sweet Panic* (Hampstead Theatre, 1996), *Blinded By the Sun* (Royal National Theatre, 1996), *Talk of the City* (RSC, 1998 και The Young Vic, 1999), *Remember This* (Royal National Theatre, 1999) και *Sweet Panic* (Duke of York's Theatre, 2003).

Το 1976 ο Στήβεν Πολιάκοφ κέρδισε το βραβείο του πιο φερέλπι Θεατρικού Συγγραφέα για το έργο του *City Sugar*. Από το 1976 έως το 1978 ήταν μόνιμος συγγραφέας του Royal National Theatre ενώ το 1996 απέσπασε το βραβείο του Κύκλου των Κριτικών για το έργο του *Blinded By The Sun* και προτάθηκε για το βραβείο Lloyds Playwright of the Year.

Ραδιόφωνο: Το 1999 το έργο *Talk Of The City*, σε παραγωγή και σκηνοθεσία του Πολιάκοφ, μεταδόθηκε από το BBC.

Σενάρια και σκηνοθεσίες για τον κινηματογράφο: *Hidden City* με πρωταγωνιστή τον Charles Dance (1988), *Close My Eyes* με τους Alan Rickman, Clive Owen και Saskia Reeves (1991, βραβείο της εφημερίδας Evening Standard για τη Καλύτερη Βρετανική Ταινία 1992), *Century* με τους Charles Dance, Miranda Richardson και Clive Owen (1993), *The Tribe* (1996, Deep City Films/BBC), *Food of Love* (1997, Intrinsica Films/Channel 4). Άλλες ταινίες του είναι: *Bloody Kids*

(1980) σε σκηνοθεσία Stephen Frears και *Runners* (1983) σε σκηνοθεσία Charles Sturridge.

Τηλεόραση: *Stronger than the Sun* σε σκηνοθεσία Michael Apted (BBC, 1977), *Caught On A Train* σε σκηνοθεσία Peter Duffell με την Peggy Ashcroft (BBC, 1979, βραβείο BAFTA, 1980), *Soft Targets* σε σκηνοθεσία Charles

Sturridge με τους Ian Holm, Helen Mirren και Nigel Havers (1982), *She's Been Away* σε σκηνοθεσία Peter Hall με την Peggy Ashcroft, (1989, βραβείο του Φεστιβάλ Βενετίας).

Επίσης τρία από τα θεατρικά του έργα, το *Hitting Town* (1976), το *City Sugar* (1977) και το *Strawberry Fields* (1986) μεταφέρθηκαν στην τηλεόραση. Σε συνεργασία με την Sandy Welch, γράφει την τηλεοπτική σειρά *Frontiers* που μεταδόθηκε το 1996 από την Carlton TV. Το 1999 κάνει την τηλεοπτική τριλογία *Shooting The Past* που προβλήθηκε από το BBC 2 και απέσπασε το Prix Italia στη Φλωρεντία και το βραβείο Καλύτερου Τηλεοπτικού Σεναρίου του International Television Festival Cinema Tour Ecran στη Γενεύη.

Perfect Strangers, είναι ο τίτλος της δεύτερης τριλογίας που έγραψε και σκηνοθέτησε για την τηλεόραση και προβλήθηκε από το BBC 2 το Μάιο του 2001. Απέσπασε το βραβείο Καλύτερου Συγγραφέα και το βραβείο Καλύτερης Σειράς ή Αυτοτελούς Έργου των Royal Television Awards. Ο ηθοποιός Michael Gambon τιμήθηκε με το βραβείο καλύτερου ηθοποιού στα τηλεοπτικά βραβεία BAFTA 2002, για τον ρόλο του στη σειρά αυτή. Τέλος, η σειρά *Perfect Strangers* απέσπασε και το βραβείο καλύτερης «μίνι» σειράς των Banff Television Awards 2002.

Το πιο πρόσφατο σενάριο που έγραψε και σκηνοθέτησε για την τηλεόραση, *The Lost Prince*, προβλήθηκε από το BBC 1 τον Ιανουάριο του 2003 σε δύο επεισόδια. Το έργο αυτό τιμήθηκε με το βραβείο Dennis Potter στην απονομή των τηλεοπτικών βραβείων BAFTA 2002 και τον Ιανουάριο του 2004 με το South Bank Award για το Καλύτερο Τηλεοπτικό Έργο.

ΣΠΑΣΕ ΤΗ ΣΙΩΠΗ

Μετάφραση

ΜΑΡΛΕΝΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Σκηνοθεσία

ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ

Σκηνικά - Κοστούμια

ΝΤΟΡΑ ΛΕΛΟΥΔΑ

Μουσική

ΜΗΝΑΣ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Στίχοι

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΜΑΝΟΥ

Φωτισμοί

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΡΑΚΟΥΛΑΡΑΚΟΣ

Βοηθός Σκηνοθέτη

ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΜΑ

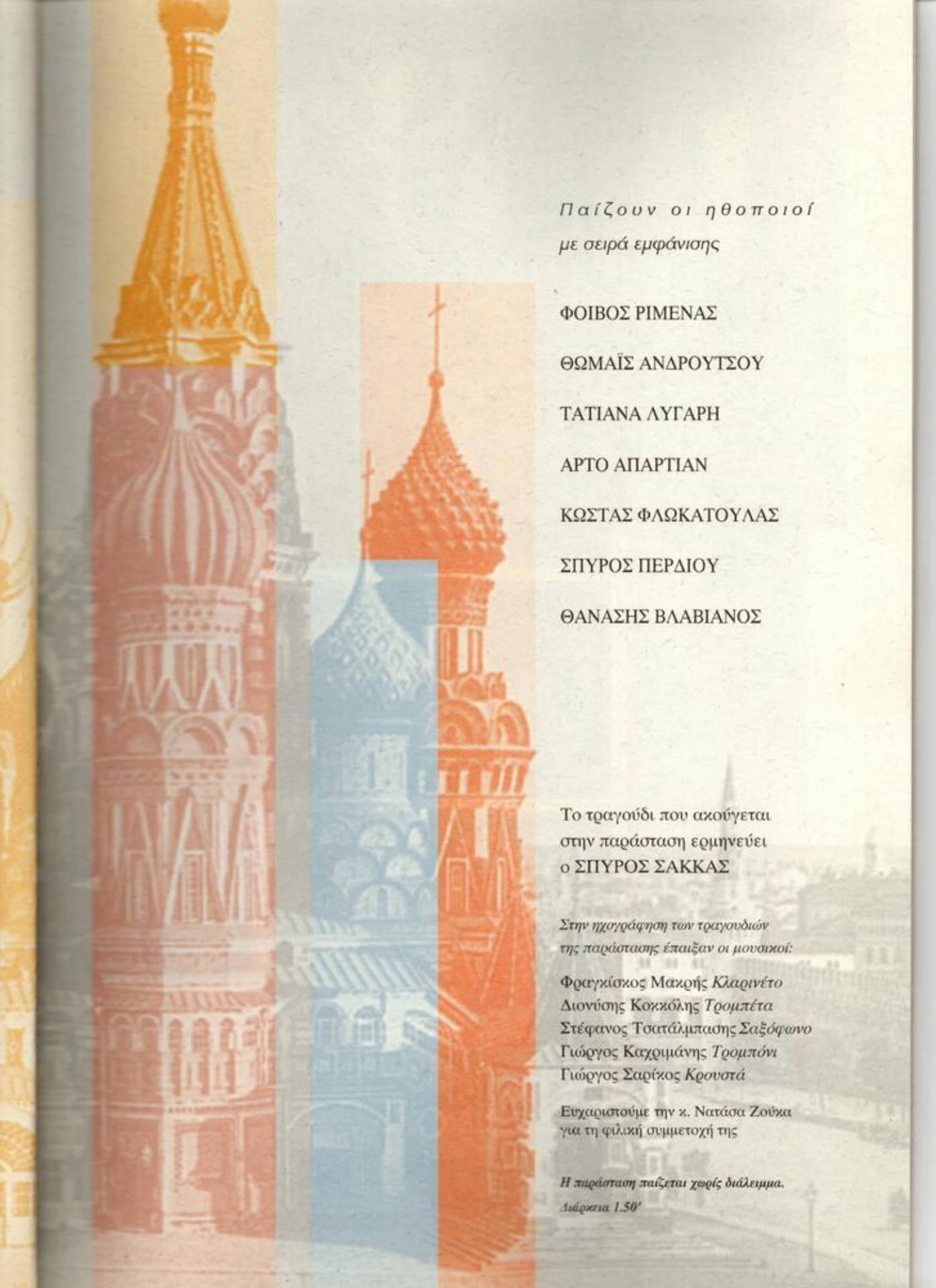
Συνεργάτης Σκηνογράφος - Ενδυματολόγος

ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΛΑΠΑΤΑ

Βοηθός Σκηνογράφου

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΟΧΤΑΝΙΔΗΣ

*Παίζουν οι ηθοποιοί
με σειρά εμφάνισης*

ΦΟΙΒΟΣ ΡΙΜΕΝΑΣ

ΘΩΜΑΪΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ

ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ

ΑΡΤΟ ΑΠΑΡΤΙΑΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΦΛΩΚΑΤΟΥΛΑΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΠΕΡΔΙΟΥ

ΘΑΝΑΣΗΣ ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ

Το τραγούδι που ακούγεται
στην παράσταση ερμηνεύει
ο ΣΠΥΡΟΣ ΣΑΚΚΑΣ

*Στην ηχογράφηση των τραγουδιών
της παράστασης έπαιξαν οι μουσικοί:*

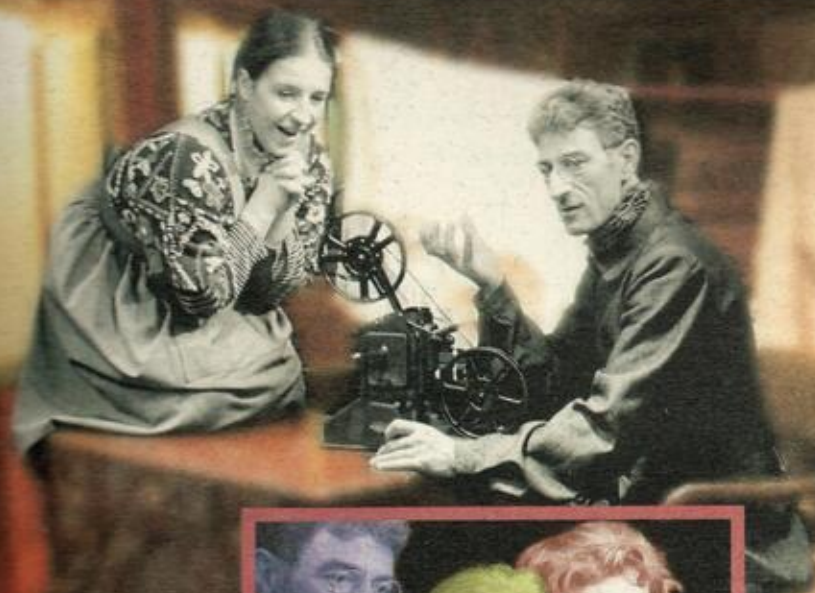
Φραγκίσκος Μακρής Κλαρινέτο
Διονύσης Κοκκόλης Τρομπέτα
Στέφανος Τσατάμπιασης Σαξόφωνο
Γιώργος Καζομιάνης Τρομπόνι
Γιώργος Σαρίκος Κρουστά

Ευχαριστούμε την κ. Νατάσα Ζούνα
για τη φιλική συμμετοχή της

*Η παράσταση παίζεται χωρίς διάλειμμα.
Διάρκεια 1.50'*

Φωτογραφίες
από τις πρόβες

Cinématographe, invention du siècle

ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

(Ρωσία: 1917-1930)

Νικολάι: «Αν σου έλεγα πως ο πατέρας σου βρήκε τον τρόπο να κάνει τον κινηματογράφο να μιλά... **να καταγράφει τον ήχο πάνω στην ταινία και μετά να δυναμώνει τόσο την ένταση ώστε να μιλά η εικόνα...** Αν υπέθετες πως είχα βρει τον τρόπο να το κάνω αυτό... δηλαδή σχεδόν, παραλίγο...»

ΣΤΗΒΕΝ ΠΟΛΙΑΚΟΦ
Σπάσε τη Σιωπή, 1984

«Εσείς οι κινηματογραφιστές δεν μπορείτε να φανταστείτε το μέγεθος της ευθύνης που έχετε αναλάβει ... **Μελετήστε προσεκτικά τον ομιλούντα κινηματογράφο. Έχει ιδιαίτερη σημασία για μας. Όταν οι ήρωές μας αποκτήσουν φωνή, η δύναμη της επιρροής που θα ασκούν οι ταινίες μας θα αυξηθεί τρομακικά.**»

ΣΤΑΛΙΝ
1929

«Όσον αφορά τον ρόλο του ήχου στον κινηματογράφο - ντοκουμαντέρ θεωρούμε το «**Ράδιο-μάτι**» ένα από τα ισχυρότερα όπλα στα χέρια του προλεταριάτου, μια δυνατότητα που προσφέρεται στους προλετάριους κάθε χώρας να έρχονται σε συνεννόηση και να επικοινωνούν με οργανωμένο τρόπο, [...] δυνατότητα που επιτρέπει να αντιπαραθέτουμε τα ραδιο-ντοκουμέντα της σοσιαλιστικής μας ανοικτόδομησης στα ραδιο-ντοκουμέντα της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης του καπιταλιστικού κόσμου.»

ΤΖΙΓΚΑ ΒΕΡΤΟΦ
1930

I. ΟΙ ΑΡΧΕΣ

Η τεχνική της οπτικής εγγραφής του ήχου πάνω στην ταινία οφείλεται στον αμερικανό φυσικό Lee De Forest, ο οποίος, ήδη από το 1923, επινόησε το σύστημα της μετατροπής του ήχου σε φωτεινά σήματα που στη συνέχεια φωτογραφίζονται πάνω στην ηχητική μπάνα του φιλμ.

Αυτές οι εξελίξεις ήταν οπωσδήποτε γνωστές στη Ρωσία και σ' αυτές αναφέρεται ο Τζίγκα Βερτόφ, ο πρωτοπόρος κινηματογραφιστής των σοβιετικών ντοκουμαντέρ (Dziga Vertov, ψευδώνυμο του Denis Abramovich Kaufman 1896 - 1954), όταν γράφει στα 1925: «Σ' ένα πολύ κοντινό μέλλον, ο άνθρωπος θα είναι σε θέση να μεταδίδει ταυτόχρονα μέσω του ραδιοφώνου σ' όλον τον κόσμο οπτικά και ηχητικά γεγονότα που θα καταγράφει μια ραδιο-κάμερα. Οφείλουμε να είμαστε προετοιμασμένοι ώστε να θέσουμε αυτές τις εφευρέσεις του καπιταλιστικού κόσμου στην υπηρεσία της καταστροφής του». (άρθρο στην εφημ. «Πράβδα», 16 Ιουλίου 1925).

Το πρώτο σύστημα εγγραφής του ήχου παράλληλα με την κινηματογράφιση της εικόνας αναπτύσσεται μόλις ένα χρόνο μετά τις παραπάνω διαπιστώσεις του Βερτόφ, το 1926 (στα εργαστήρια της αμερικανικής εταιρείας AT&T Bell Laboratories). Στο έργο του Στήβεν Πολιάκοφ ο ήρωας Νικολάι ομολογεί ότι: «Καιρό τώρα γίνεται στον κόσμο ένας αγώνας ταχύτητας, από δύο διαφορετικές αφετηρίες συγχρόνως. Ήχος πάνω σε δίσκους γραμμοφώνου συντονισμένους με την ταινία ή ήχος απ' ευθείας πάνω στην ταινία. Αυτό το πέτυχα εγώ. Αυτό είναι το μέλλον!»

Πράγματι, για ένα μικρό διάστημα, η εγγραφή του ήχου σε δίσκους συναγωνίστηκε την οπτική εγγραφή του ήχου πάνω στο φιλμ, αλλά η πρώτη γρήγορα έχασε το παιχνίδι.

II. ΒΕΡΤΟΦ: ΤΟ ΜΑΤΙ

Στις επαναστατικές διαδικασίες του Οκτώβρη παίρνει ενεργό μέρος και ο Τζίγκα Βερτόφ ο οποίος σε ηλικία μόλις 22 ετών αναλαμβάνει το μοντάζ των εβδομαδιαίων κινηματογραφικών επικαίρων της επαναστατικής κυβέρνησης (γνωστότερων ως Κίνο-Nedelia). Στη διάρκεια του εμφυλίου των ετών 1918-1921 μαζί με άλλους καλλιτέχνες, ηθοποιούς, μουσικούς και συγγραφείς επανδρώνει τα τραίνα της Agit-Prop, της ιδεολογικής προπαγάνδας. Τα τραίνα αυτά διέτρεχαν τα πεδία της μάχης για να εμψυχώνουν τα στρατεύματα αλλά κυρίως, τους χωρικούς· οι τελευταίοι υπέφεραν τόσο από την ανεξέλεγκτη βία «λευκών» και «κόκκινων» όσο και από τον φοβερό λιμό και τις επιδημίες, που μάστιζαν τότε τη χώρα.

Το θαγόνι-κινηματογράφος του Βερτόφ διέθετε όλα τα μέσα για το γύρισμα, την εμφάνιση, το μοντάζ και την προβολή των επικαίρων Κίνο-Nedelia. Η πολιτική ανάγκη να ενισχύσει τις βωβές του εικόνες με ήχο υπήρξε πειστική αλλά το ρωσικό όνειρο της εγγραφής του ήχου πάνω στο φιλμ έγινε πραγματικότητα στα τέλη της δεκαετίας του είκοσι. Έτσι στα 1930, ένα συνεργείο ήχου με επικεφαλής κάποιον καθηγητή Chorine επιτρέπει στον Βερτόφ να γυρίσει την πρώτη ταινία στον σοβιετικό κινηματογράφο με ήχο πάνω στο φιλμ, το ντοκουμαντέρ: *Ενθουσιασμός*.

III. ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΤΙ ΣΤΟ ΜΥΘΟ

Στη Ρωσία των πρώτων χρόνων της επανάστασης η τεχνολογική εξέλιξη στο επίπεδο της μηχανικής μετατροπής του ήχου σε φως και της αναπαραγωγής του με κάποιο είδος ενισχυτή, μεγαφώνων κ.λπ. οδήγησε στη μετάβαση από τον βωβό στον ομιλούντα κινηματογράφο. Αυτό δημιούργησε συνταρακτικές ανακατατάξεις σε μια ολόκληρη σχολή, η οποία είχε διαμορφώσει πολύ συγκεκριμένη άποψη για τον κοινωνικό και καλλιτεχνικό ρόλο του κινηματογράφου.

Ως προς τον κοινωνικό ρόλο οι απόψεις συνδέονταν με τη γενικότερη ανάγκη της Επανάστασης να κατανοούν και να συνειδητοποιούν τον ταξικό τους ρόλο οι πλατειές μάζες του ρωσικού λαού. Ως προς τον καλλιτεχνικό ρόλο, το βάρος έπεφτε σ' ένα γρήγορο, ρυθμικό και δραματικό μοντάζ (πρωτοπόρος σ' αυτό ο Λεφ Κουλέσοφ) που αναδείκνυε πειστικά τις κοινωνικές συγκρούσεις και τις μεταπτώσεις στην ψυχολογία των μαζών.

Στην πράξη, στη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου που ακολούθησε την επανάσταση, διαμορφώθηκαν δύο τάσεις στους κόλπους των επαναστατών κινηματογραφιστών: εκείνη του Τζίγκα Βερτόφ που επέμενε σθεναρά στον ρόλο του «αυθεντικού υλικού», στην «ανεπεξέργαστη εικόνα», στην Κίνο-Ραντα, δηλαδή στην κινηματογραφική «αλήθεια» του όσον το δυνατόν λιγότερο επεξεργασμένου ντοκυμαντέρ και η άποψη του Αϊζενστάιν που υποστήριζε τον κινηματογράφο μυθοπλασίας.

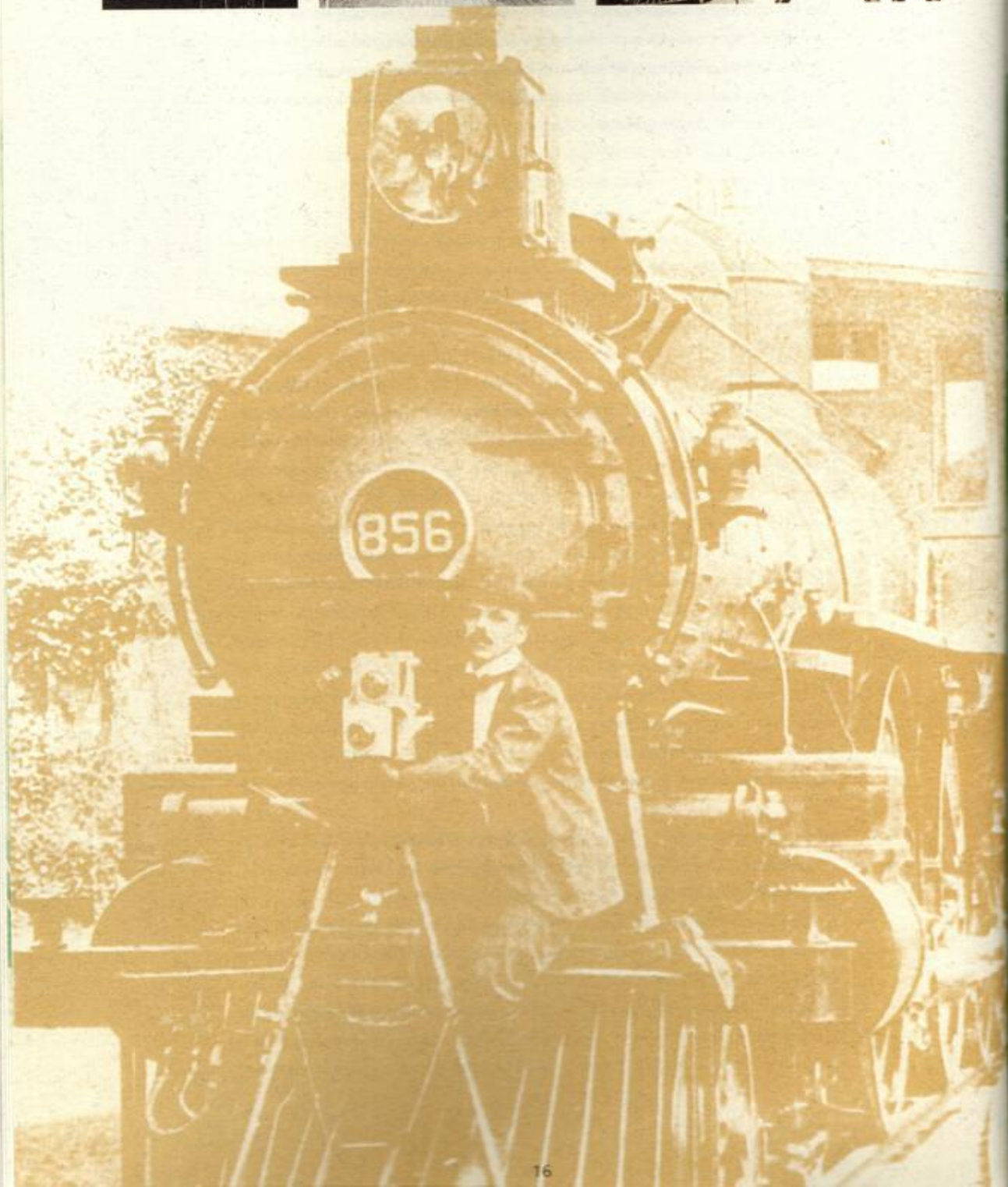
Είναι δύσκολο να αντιληφθούμε σήμερα το κλίμα μέσα στο οποίο συνέβαιναν οι ιδεολογικές ζυμώσεις της εποχής που αφορούσαν στην τέχνη. Οπωσδήποτε στην επαναστατημένη Ρωσία του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, ακόμα και το θήμα προς τον ομιλούντα κινηματογράφο ιδεολογικοποιείται, συναντά εμπόδια. Για παράδειγμα, ο κριτικός Ιππόλυτος Σοκόλοφ, γράφει στα 1929, ότι η φύση και η ζωή δεν είναι «ηχογενεσιουργές» και ότι η απόπειρα της εγγραφής των φυσικών ήχων αποτελεί «κακοφωνία, συμφωνία από νιαουρίσματα».

Με το τέλος του εμφυλίου, η ΝΕΡ, η Νέα Οικονομική Πολιτική που εισάγει ο Λένιν στα 1922-1923 (που επιτρέπει τη μερική ιδιωτική πρωτοβουλία στην οικονομία), διαμορφώνει το οικονομικό - κοινωνικό πλαίσιο για την ανάπτυξη του κινηματογράφου μυθοπλασίας. Μια ολόκληρη γενιά δημιουργών όπως ο Αϊζενστάιν, ο Κουλέσοφ, ο Ντοβτζένκο, ο Πουντόβκιν θα γυρίσει τις σημαντικότερες ταινίες της αυτό το διάστημα. Είναι η εποχή της «κάμερα-μάτι» (Κίνο-Γλαζ), της άποψης που διεκδικεί έναν «καθαρό κινηματογράφο» και που αρνείται πεισματικά να παραχωρήσει στην κινηματογραφική γλώσσα τα μορφικά στοιχεία της μυθοπλασίας.

Όμως στα 1925 «θγαίνει» το περίφημο *Θωρηκτό Ποτέμκιν* του Αϊζενστάιν. Η τρομακτική επιρροή που ασκεί καταγράφει τη θριαμβευτική «νίκη» του κινηματογράφου μυθοπλασίας πάνω στο σινεμά-αλήθεια του Βερτόφ.

Σ' αυτή την ιδεολογική και καλλιτεχνική συγκυρία, στα τέλη της δεκαετίας του είκοσι, συντελείται το βαθμιαίο πέρασμα από τον βωβό στον ομιλούντα ρωσικό κινηματογράφο. Ο Σοστακόβιτς γράφει αυτή την εποχή μουσική ειδικά για ταινίες που η μουσική παίζεται από δίσκο στη διάρκεια της προβολής. Η ταινία του Βερτόφ *Ενθουσιασμός: Η Συμφωνία του Ντομπάς* θα είναι το πρώτο ρωσικό ηχητικό φιλμ, όπου για πρώτη φορά οι περισσότεροι ήχοι εγγράφονται

Cinématographe.

Cinématographe,

πάνω στην ταινία. Πρόκειται για ένα ντοκουμαντέρ για τα ομώνυμα ορυχεία στην Ουκρανία που «βγαίνει» τον Οκτώβριο του 1930.

IV. ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

Αυτό είναι σε γενικές γραμμές το ευρύτερο πολιτισμικό υπόστρωμα του έργου, όσον αφορά το «κλειδί» της εγγραφής του ήχου πάνω στη μπάντα του φιλμ. Υπάρχει ακόμα κάτι πολύ σημαντικό για την κατανόηση του έργου του Πολιάκοφ· αυτό αφορά στη μυθολογία του τραίνου, της ρωσικής λοκομοτιβία. Η τελευταία αποτελεί, χωρίς υπερβολή, το θεμελιώδες στοιχείο στη συλλογική συνείδηση της Ρωσίας στη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου. Με τρέινα μεταφέρονται τα επαναστατικά στρατεύματα από το ένα μέρος στο άλλο για να αντιμετωπιστούν οι αντεπαναστάτες· με τρέινα κινούνται οι κάτοικοι που λιμοκτονούν στις πόλεις αναζητώντας απεγνωσμένα τροφή στην ύπαιθρο· με τρέινα προσπαθούν να διαφύγουν οι ανεπιθύμητοι πρώην ευγενείς και αντεπαναστάτες στο εξωτερικό· με τρέινα κινούνται ακόμη οι «άνθρωποι με τα τσουβάλια», οι μαυραγορίτες που αγοράζουν τα πάντα προσφέροντας σε αντάλλαγμα λίγα δράμια σιτάρι.

Πολύ σοφά επομένως ο Στήβεν Πολιάκοφ τοποθετεί όλη τη δράση του έργου σ' ένα βαγόνι· πρόκειται για ένα όχημα εξαιρετικά φορτισμένο από την ιστορική συγκυρία: ταξιδεύει στην τραγική περίοδο του «πολεμικού κομμουνισμού», στη διάρκεια της οποίας η Ρωσία μέτρησε ένα εκατομμύριο νεκρούς στις πολεμικές επιχειρήσεις, επτά εκατομμύρια από την πείνα, και τρία ακόμα από τις επιδημίες...

Υπήρξαν όμως εκατοντάδες άλλοι εφευρέτες που σε συνθήκες απόλυτης στέρησης, ενώ γύρω τους μαινόταν ο εμφύλιος και η βία, εργάστηκαν αθόρυβα όχι μόνον για τον ομιλούντα κινηματογράφο αλλά για όλον τον πολιτισμό. Τι ήταν άλλωστε ο Μέγιερχολντ, ο Σουστακόβιτς, ο Προκόφιεφ, ο Μπουλγκάκοφ, ο Μπαχτίν, ο Κορόλεφ, ο Ζαχάροφ, ο Μαγιακόφκι, ο Εσένιν, ο Μάντελσταμ, η Αχμάτοβα, η Τοβετάγιεβα, αν όχι «Νικολάι»; Είχαν όλοι τους ένα όραμα, το οποίο ήταν αδύνατον να συμφωνεί πάντα με τα μέτρα και τα σταθμά της στυγνής κομματικής πειθαρχίας.

Ήταν όλοι τους, κατά μία έννοια, αριστοκράτες επειδή τους ενδιέφερε περισσότερο η τέχνη, η επιστήμη, η «εφεύρεσή» τους, παρά η «σοσιαλιστική οικοδόμηση» κι ας ορκίζονταν, οι περισσότεροι από αυτούς, στο όνομά της.

Ας θυμηθούμε την ίδια εποχή που στη Σοβιετική Ένωση συμβαίνει το πέρασμα από τον βωδό στον ομιλούντα κινηματογράφο, εγκαθιδρύεται σταδιακά το αισθητικό δόγμα για τον σοσιαλιστικό ρεαλισμό υπό το βάρος του οποίου, γύρω στα 1930 το θαύμα του νεαρού ρώσικου κινηματογράφου αρχίζει να σβήνει. Η βίαιη συλλογικοποίηση έχει ξεκινήσει ήδη από το 1928, το ίδιο και οι πρώτες κατασκευασμένες δίκες εναντίον αθώων μηχανικών. Αρχίζει η εποχή των παγετώνων...

ΑΡΗΣ ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΖΙΓΚΑ ΒΕΡΤΟΦ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ – ΜΑΤΙ

Ο Κινηματογράφος είναι μια νίκη ενάντια στο χρόνο. Είναι ένας ορατός κρίκος ανάμεσα στα φαινόμενα χωρίζοντάς τα τό'να απ' τ' άλλο. Ο Κινηματογράφος – μάτι προσφέρει τη δυνατότητα να δούμε τις εξελίξεις των ζωντανών σε μια χρονολογική αυθαίρετη σειρά και να ακολουθήσουμε ένα ρυθμό, του οποίου την ταχύτητα το ανθρώπινο μάτι δε θα μπορούσε να δει.

Ο Κινηματογράφος – μάτι επωφελείται απ' όλα τα τρέχοντα μέσα γυρίοματος, υπερβολική ταχύτητα, μικροκινηματογραφία, αντίστροφη κίνηση, πολλαπλές εκθέσεις, υπερβολική ελάττωση, κ.λ.π. και δεν τα υπολογίζει για τρυκ, αλλά σαν ομαλές εξελίξεις των οποίων πρέπει να γίνεται πλατεϊά χρήση.

Ο Κινηματογράφος – μάτι χρησιμοποιεί όλα τα πλεονεκτήματα του μοντάζ, φέροντας κι ενώνοντας μαζί διαφορετικά σημεία του σύμπαντος σε χρονολογική ή αναχρονιστική σειρά, ανάλογα με τη θέληση καθενός, σπάζοντάς τα, αν είναι ανάγκη, με τους νόμους και τις συνήθειες της δομής του κινηματογραφικού αντικειμένου.

Μπαίνοντας αυτοδύναμα μέσα στο φαινομενικό χάος της ζωής, ο Κινηματογράφος – μάτι προσπαθεί να βρει μια απάντηση στο ερώτημα που βάζει: να βρει τη σωστή κι αναγκαία γραμμή ανάμεσα στα εκατομμύρια των φαινομένων που 'χουν σχέση με το θέμα.

Χρονοδιάγραμμα – Η ανάπτυξη του ήχου πάνω σε φιλμ

1870 Eadweard Muybridge – Κίνηση σταθερών φωτογραφιών ενός αλόγου πάνω σε γυάλινες πλάκες. Έγινε με πολλές κάμερες σχεδιασμένες έτσι ώστε το πόδι του αλόγου να ενεργοποιεί τα διαφράγματα.

1882 Ο Γάλλος Etienne-Jules Marey σχεδίασε μια κάμερα για να καταγράφει 12 ξεχωριστές εικόνες σε ένα κομμάτι φιλμ. Το 1888 σχεδίασε το πρώτο εύκαμπτο φιλμ.

1889 Η Eastman Kodak παρουσιάζει την βάση από celluloid για εύκαμπτα φιλμ.

1888 Ο Thomas Alva Edison συναντά τον Eadweard Muybridge και αγοράζει 90 από τις πλάκες του για να αρχίσει να πειραματίζεται με τις κινούμενες εικόνες. Η πρόθεσή του ήταν να ενώσει την ζωντανή δράση με τον ήχο που παραγόταν από τον φωνογράφο (phonograph) του.

Τέλη της δεκαετίας 1880 Ο Edison αναθέτει στον William Kennedy Laurie Dickson να φτιάξει μια κινηματογραφική μηχανή. Ο Dickson αναπτύσσει τον Κινητογράφο (Kinetograph) ο οποίος συνδύαζε καταπιασμένες εικόνες με φωνογραφικό ήχο. Το τελικό αποτέλεσμα ήρθε το 1892 και οι στοές με στερεοσκοπία της μιας πέννας πρωτοεγκαταστάθηκαν το 1894.

Ο William Kennedy Laurie Dickson έκανε πολλά πειράματα με τον Κινηματογράφο. Ένα από τα πιο παλιά συζόμενα πειράματά του είναι το φιλμ με το Φτέρνισμα του συναδέλφου του Fred Ott.

1895 Ο Louis και ο Auguste Lumiere παρουσιάζουν την πρώτη μηχανή προβολής στον Κινηματογράφο (Cinematograph).

1896 Ο Edison φτιάχνει μια μηχανή προβολής αναπτυγμένη από τους Thomas Armat και C. Francis Jenkins και χρηματοδοτούμενη από τους παραγωγούς του βαριετέ Norman C. Raff και Frank R. Gammon. Αυτή η μηχανή ονομάστηκε το Βιτασκόπιο (Vitascope)

Απρίλιος 1896 Η πρώτη αίθουσα κινηματογράφου για το κοινό, το Theatre Robert Houdin, της οποίας χειριστής ήταν ο μάγος και φωτογράφος Georges Melies. Στο Παρίσι χρησιμοποιεί έναν αλλαγμένο προτζέκτορα φτιαγμένο αρχικά από τον Robert William Paul. Ο Georges Melies έγινε γνωστός για το πρώτο φωτογραφικό «τρικ», το οποίο το πέτυχε με κοψίματα και διάχυση (dissolves). Το 1902 φτιάχνει το: *Από τη γη στη σελήνη* του Ιουλίου Βερν, το οποίο διαρκεί 14 λεπτά, τρεις φορές μεγαλύτερη διάρκεια φιλμ μέχρι τότε. Επίσης αυτό δείχνει την ιδιοφυΐα του Melies για το μοντάζ με 30 διαφορετικές σκηνές.

1902-1926 Η εποχή του βωβού κινηματογράφου. Εφευρέτες (συμπεριλαμβανομένου του Edison) προσπαθούν να ενώσουν μηχανικά τον ήχο με τις κινούμενες εικόνες στο φιλμ.

1904 Ο Γάλλος Eugene Lauste ηχογραφεί ήχο πάνω σ' ένα κομμάτι φωτογραφικού φιλμ.

1907-1913 Διάφορες εφευρέσεις φιλμ και ήχου –μεταξύ αυτών τα: Vivaphone, Synchronoscope, Chronoscope, Cameraphone και Cinephone. Ο Edison έφτιαξε το Kinetophone στα 1913. Κατασκεύασε ακόμη μια συσκευή «Rube Goldberg» με ιμάντες και καρούλια. (Γι' αυτήν την προσπάθεια γιουχαίστηκε στο Keith's Union Square Theatre στην Νέα Υόρκη).

Δεκαετία του 1900 Η Western Electric αναπτύσσει μαζί με τον Lee De Forest (1906 Audion) μια μέθοδο για να ηχογραφεί και να αναπαράγει ήχο ηλεκτρονικά πάνω στον δίσκο. Η Western Electric αγόρασε τα δικαιώματα της χρήσης του Audion για να ενισχύσει τον φωνογραφικό ήχο.

1921 Ο De Forest βελτιώνει την μέθοδο της εγγραφής ήχου στο φιλμ και πατεντάρει μια καινούργια εφεύρεση την οποία ονομάζει phonofilm.

Σεπτέμβριος 1925 Η Warner Bros κάνει συμβόλαιο με την AT&T. Βγάζει τις πρώτες της ταινίες με ήχο το 1926 χρησιμοποιώντας ένα σύστημα που ονομάστηκε Vitaphone. Ο *Don Juan* που παρουσιάστηκε το 1926 ήταν η πρώτη ταινία που περιελάμβανε μουσική σε ένα ενισχυμένο κανάλι ήχου.

Οκτώβριος 1927 Το *The Jazz singer* στο οποίο πρωταγωνιστεί ο Al Jolson βγαίνει από την Warner Bros. Αν και δεν έγινε αμέσως χιτ στην Νέα Υόρκη κέρδισε σιγά σιγά φήμη καθώς μετακόμισε στα ενδότερα της χώρας. Ξαναβγήκε το 1928 στην Νέα Υόρκη και έκανε ακαθάριστα 100.000 \$ την εβδομάδα.

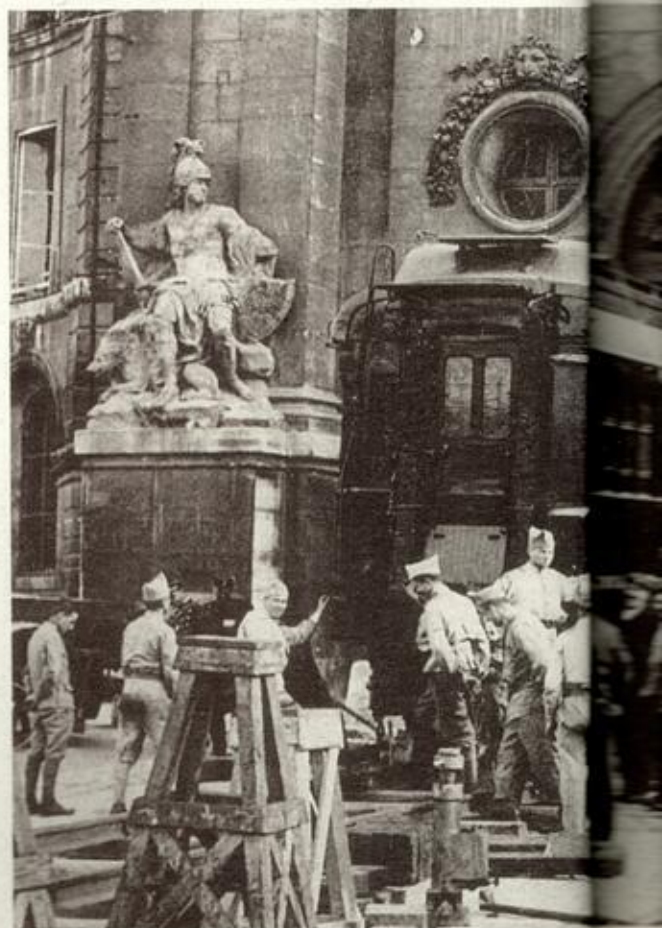
Μάιος 1927 Η Fox Film Corporation εργάζεται πάνω σε μια άλλη εξέλιξη AT&T- ήχος πάνω στο φιλμ. Η Fox χρησιμοποιεί αυτό το σύστημα για να παράγει φιλμάκια με νέα τα οποία θα έπαιζαν πριν από τα κανονικά φιλμ στις αίθουσες. Το πρώτο «χτύπημα» με το οποίο κέρδισε μεγάλη δημοσιότητα ήταν η πτήση του Charles Lindbergh πάνω από τον Ατλαντικό. Επίσης αξιομνημόνευτη είναι η απαθανάτιση της έκρηξης στο Hindenburg. Αυτά τα φιλμάκια με νέα έγιναν γνωστά σαν τα Movietone News.

Μάιος 1928 Οι μεγαλύτερες εταιρίες παραγωγής φιλμ (Paramount, Loews/MGM, First National και United Artists) υπογράφουν με την AT&T για να πα-

ράγουν ταινίες με ήχο στο φιλμ παρά την κυκλοφορία ενός ανταγωνιστικού φορμάτ που αναπτύχθηκε από την RCA.

Τέλη της δεκαετίας του 1920 Ελάχιστες μόνο αίθουσες στις μεγαλουπόλεις της Αμερικής συνεχίζουν να διατηρούν ορχήστρα και οργανίστα.

Σεπτέμβριος 1928 Η Warner Bros βγάζει το *The Singing Fool* – πάλι με πρωταγωνιστή τον Al Jolson. Τα εισιτήρια για την πρώτη βραδιά στοιχίζαν 11 \$. Τα *Sonny Boy* και *There's a Rainbow Round My Shoulder* από την ταινία ήταν τα πρώτα τραγούδια της εποχής του ομιλούντος που ξεπέρασαν το 1.000.000 σε πωλήσεις δίσκων. Το *The Singing Fool* στοιχίσε 200.000 \$ και απέφερε κέρδος χωρίς προηγούμενο 5.000.000 \$.

κότερα η περίοδος του ΝΕΠ θεωρείται ως μια πολιτιστική, ιδεολογική, κοινωνική και οικονομική άσση μεταξύ δύο πολύ σκληρών εποχών: του εμφυλίου πολέμου και της σταλινικής δικτατορίας. Στα χρόνια αυτά του ΝΕΠ γνωρίζουμε μια μοναδική στην ιστορία της ανθρωπότητας συνεργασία της πολιτικής (εξουσίας) με την τέχνη στο όνομα της δημιουργίας ενός ριζικά νέου κόσμου που θα προκύπτει από τα ιδεώδη της Επανάστασης.

Το έτος 1920 άρχισε ο προγραμματισμός για την ίδρυση «Μουσείων Ζωγραφικής Παιδείας» σε όλη τη Ρωσία, η ίδρυση, δηλαδή, των πρώτων Μουσείων Σύγχρονης Τέχνης. Τα Μουσεία αυτά αρχικά διοικούσαν από τους ίδιους τους καλλιτέχνες και αποτελούσαν φυτώρια για την ανάπτυξη ομάδων και κινημάτων. Τον Φεβρουάριο του 1920 ιδρύθηκε από τον Καζιμίρ Μαλέβιτς η σχολή «Ουνόβις» στην πόλη Βίτεμπσκ της σημερινής Λευκορωσίας. Σύμφωνα ο στόχος του ίδιου και των μαθητών του ήταν να αλλάξουν την αντίληψη για την δημόσια εικόνα. Όπως μαρτυρεί ο Σεργκέι Αϊζενστάιν, την άνοιξη του 1920 όλη η πόλη - οι προσόψεις των κτιρίων, τα λεωφορεία, τα τρένα και οι πλατείες - ήταν καλυμμένη από «σουπρεματιστικά κομφετί». Τον Μάιο του 1920 ο Κομισάριος Διαφώτισης Ανατόλι Λουνατσόρσκι ίδρυσε το Τμήμα Εικαστικών Τεχνών του Λαϊκού Κομισαριάτου Διαφώτισης και διόρισε Διευθυντή τον Βασίλι Καντίνσκι δίνοντάς του το πράσινο φως για την υποστήριξη και προώθηση κάθε είδους καινοτομίας και πειραματισμού στις εικαστικές τέχνες. Τρεις μήνες αργότερα ιδρύθηκαν στη Μόσχα τα «Ανώτερα Κρατικά και Καλλιτεχνικά Εργαστήρια» όπου διδάσκονταν νέες μέθοδοι και τεχνικές που έδιναν έμφαση στη σχέση του έργου τέχνης με το χρηστικό προϊόν. Στα τέλη του 1920 δημιουργήθηκε η ομάδα των κονστρουκτιβιστών από τους καλλιτέχνες Α. Ρότσενκο και Β. Στεπάνοβα, τον θεωρητικό Α. Γκαν και τους αρχιτέκτονες Β. και Γκ. Στέρενμπεργκ και Κ. Μεντουνέτοκι. Οι κονστρουκτιβιστές ανέλαβαν να κατασκευάσουν νέες συνθήκες για τη ζωή των ανθρώπων με τη βοήθεια μιας αισθητικής που βασίζεται στη δημιουργία απλών, λογικών και λειτουργικών μορφών. Ο ρωσικός κονστρουκτιβισμός δεν αναπτύχθηκε μόνο στη ζωγραφική αλλά και στην αρχιτεκτονική, στη λογοτεχνία, το θέατρο, ακόμη και στη μουσική. Σύμφωνα συνδέθηκαν με τους ντανταϊστές και διοργάνωσαν τη Διεθνή Φατρία Κονστρουκτιβιστών μαζί με τους Τ. Τζάρα, Χ. Αρντ, Κ. Σβίτερς.

Το 1920 είναι η χρονιά που ο Βλαντίμιρ Μαγιακόφσκι δημοσίευσε ανώνυμα το ποίημα 150.000.000 και προκάλεσε την αντίδραση του Λένιν, ο οποίος άσκησε για πρώτη φορά δημόσια κριτική στις πρωτοποριακές τέχνες. Αγνοώντας τις

ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΝΤΑΝΟΥ

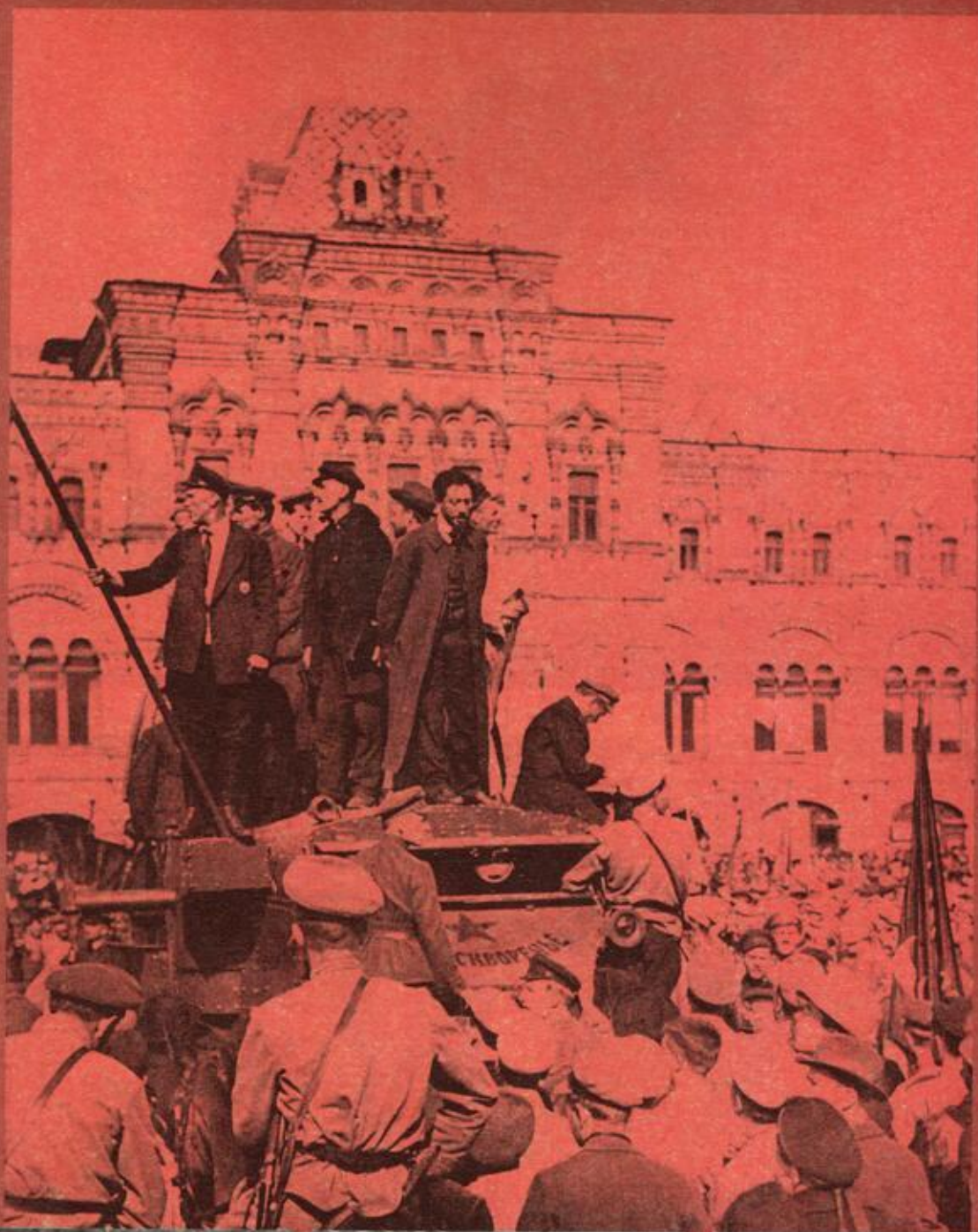
Τον Αύγουστο του 1919 ο Άλβιν υπέγραψε ένα διάταγμα για την κρατικοποίηση και επιχορήγηση των θεάτρων. Αυτό έδωσε ώθηση για τη δημιουργία νέων οκνηών. Ιδρύθηκε το Εθνικό Θέατρο, το οποίο φιλοδιέχθηκε ο Μπακ Σαγκά. Την ίδια χρονιά ιδρύθηκε το Θεατρικό τμήμα του Λαϊκού Κομμουνιστικού Διαφύ- τησης με επικεφαλής τον Εβγκέλι Βαχτάνγκοφ. Το θέατρο Δωμάτιο του Άλεξάν- νερ Ταίροφ άρχισε τη συνεργασία με καλλιτέχνες της πρωτοπορίας (Α. Έστρεφ, Α. Βεονί κ.ά.) ενώ ο Βοεβόλοφ Μέλιερχοφ πήρασε από το σοβιετικό Αυτό- κρατικό Θέατρο στην διεύθυνση της σχολής και του θεάτρου της «Πρόβετ- κούλι». Εκεί διδάσκει την δική του μέθοδο της «διο-μηχανικής» που βασίζεται στην δημιουργία κανόνων κίνησης του ανθρώπινου σώματος που θα δίνουν το μέγιστο αποτελεσματικότητα με την όσο το δυνατόν πιο οικονομική ω- ματική προσέγγιση. Ο ηθοποιός έπρεπε να έχει απόλυτο έλεγχο του σώματός του και των κινήσεών του. Ένας από τους μαθητές του Μέλιερχοφ ήταν και ο Σεργκέι Αϊζενστάιν, ο οποίος αποφάσισε να μεταμνησθεί από το θέατρο στον κινηματογράφο το 1924, όταν οκνηοβέτησε την πρώτη του κινηματογραφική ταινία, την *Αερίλια*. Παρά το γεγονός ότι από τη δεκαετία του 1920 υπήρξαν πολλές προσοθήκες στηχινωμάτων για τη δημιουργία κινηματογραφικής εικόνας με ήχο, ο βωδός κινηματογράφος «μιάησε» στη Ρωσία το 1932. Η πρώτη ρωσι- κή ομιλούσα ταινία ήταν το *Υμηρσοιακό Ταξίδι στη Ζωή* του Νικόλαϊ Εκ.

Το Νοέμβριο του 1920, η γλωσσική αμερικανίδα χορεύτρια Ιοιόβρα Ντάνκαν αποφάσισε να εγκατασταθεί στη Μόσχα όπου ίδρυσε τη δική της σχολή χορού. Παντρεύτηκε τον ποιητή Σεργκέϊ Γιεσένιν, ο οποίος τη χροιά αυτή δημιούε- σε το πιο διάσημο ποίημά του, την *Απολογία ενός Χούλιγκαν*.

αντιδράσεις, ο Μαγιακόφσκι προχώρησε στην ίδρυση του εκδοτικού οίκου ΜΑΦ (Μοσχοβίτικη Ένωση Φουτουριστών). Τον επόμενο χρόνο εκτελέστηκε ο άνας της ποιητικής Άνας Αχμάτοβα, ποιητής Νικόλαϊ Γκουμίνοφ και πέθανε από αστία ο συμβολιστής ποιητής Άλεξάντερ Μπλάκ. Το 1920 είναι η χρονιά που αποφάσισε ο Μιχαήλ Μπουλνγκάκοφ να εγκαταλείψει την ιατρική και να γί- νει συγγραφέας. Το κορυφαίο θεατρικό του έργο: *Η φυγή*, διαδραματίζεται το 1920. Τότε έγραψε και ο Εβγκέλι Ζαμπιάτιν το πρωτοποριακό μυθιστόρημα επι- στημονικής φαντασίας *Επίεις*.

Ο ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

Ο εμφύλιος πόλεμος στη Ρωσία άρχισε το 1918 και τελείωσε το 1920 και ήταν ένας πόλεμος χασομικός και παράλογα σκληρός, όπως εξάλλου όλοι οι εμφύλιοι πόλεμοι. Η γραμμή του μετώπου συχνά περνούσε μέσα από οικογένειες. Πατέρες, παιδιά και αδέρφια θρόσκονταν σε διαφορετικά στρατόπεδα.

Η ανατροπή του τσαρικού καθεστώτος από τους μπολσεβίκους τον Οκτώβριο του 1917 έγινε σχετικά ήρεμα αν και συνοδεύτηκε από περιστασιακές ένοπλες συμπλοκές και ακρότητες. Στα τέλη του Δεκεμβρίου η εξουσία των σοβιέτ είχε επικρατήσει στο μεγαλύτερο μέρος της επικράτειας της χώρας. Πα' όλα αυτά, όλες οι αντιμαχόμενες πλευρές περίμεναν τον εμφύλιο πόλεμο και προετοιμάζονταν για την εκπεφρασμένη του.

Τα διάφορα κοινωνικά στρώματα αντιμετώπιζαν με πενιχούς τρόπους την εξουσία των μπολσεβίκων. Η Ρωσία την εποχή εκείνη ήταν κυρίως αγροτική χώρα αν και από τις αρχές του 20ου αιώνα προχωρούσε με εντατικούς ρυθμούς η βιομηχανοποίηση και η αστυφία. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος αποδείχθηκε ιδιαίτερα καταστροφικός για την ασταθή οικονομία της αγοράς της αυτοκρατορίας και η διεύθετη που επιχείρησε να κάνει το κράτος, το μόνο που κατόρθωσε ήταν να ενισχύσει το χάος. Το 1917 η οικονομία της Ρωσίας ήταν στα όρια της κατάρρευσης. Ο πληθωρισμός κάλπαζε, οι υποδομές της χώρας (κυρίως το σιδηροδρομικό δίκτυο που συνένδεε τις περιοχές της αχανούς επικράτειας και μετέφερε πρώτες ύλες και ενέργεια στις βιομηχανίες, τρόφιμα και είδη παραγωγής στις πόλεις και πολεμοφόδια στο στρατό) είχαν μπλοκαριστεί. Τα εργοστάσια έπαψαν να λειτουργούν, ο στρατός έμεινε χωρίς όπλα, στις πόλεις εμφανίστηκαν ελλείψεις στα καταστήματα. Όλοι περίμεναν την αλλαγή, είχαν καταληφθεί από

τις ιδέες της επανάστασης. Όμως το όραμα αυτής της επανάστασης, καθώς και το όραμα για το μέλλον της Ρωσίας διέφερε από κόμμα σε κόμμα και από κοινωνική ομάδα σε κοινωνική ομάδα: οι ακροδεξιοί οραματιζόνταν μια νέα μεγάλη αυτοκρατορία που θα αντισταθεί σ' όλον τον υπόλοιπο κόσμο, οι φιλελεύθεροι οραματιζόνταν τον εκδυτικισμό και την ένταξη στον ευρωπαϊκό κόσμο, οι ακροαριστεροί οραματιζόνταν μια διεθνή προλεταριακή επανάσταση, οι εθνικοί ηγέτες οραματιζόνταν την διάλυση της αυτοκρατορίας.

Οι μπολσεβίκοι κληρονόμησαν από τη ρωσική αυτοκρατορία και την προσωρινή κυβέρνηση όχι μόνο την διαλυμένη οικονομία αλλά και το επικίνδυνο ρωσο-γερμανικό μέτωπο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ο γερμανικός στρατός είχε καταλάβει μεγάλο μέρος της Ουκρανίας, της Λευκορωσίας και των Βαλτικών χωρών. Ο πρώην αυτοκρατορικός ρωσικός στρατός ήταν στα πρόθυρα της διάλυσης. Οι στρατιώτες λιποτακτούσαν, δεν υπάκουαν στις εντολές των αξιωματικών.

Το Μάρτιο του 1918 υπεγράφη στη Βρέστη μεταξύ Σοβιετικής Δημοκρατίας και Γερμανίας το ειρηνευτικό σύμφωνο βάσει του οποίου ένα μεγάλο μέρος της επικράτειας περνούσε στη δικαιοδοσία της Γερμανίας. Το σύμφωνο της Βρέστης είχε δραματικές συνέπειες. Οι αριστεροί εσέροι κατηγορήσαν τους μπολσεβίκους για προδοσία της Επανάστασης, αποχώρησαν από την κυβερνητική σύνθεση και άρχισαν έντονη προετοιμασία για την ένοπλη εξέγερση κατά των μπολσεβίκων.

Κατά ειρωνεία της ιστορίας τον εμφύλιο πόλεμο ουσιαστικά τον άρχισαν οι πιο κοντινοί σύμμαχοι των μπολσεβίκων, οι αριστεροί εσέροι. Σύμφωνα με το σχέδιό τους η επανάσταση έπρεπε να αναπτυχθεί

περισσότερο και οι μπολοσεβίκοι αποτελούσαν εμπόδιο. Στις 6 Ιουλίου οι εσέροι δολοφόνησαν τον γερμανό Πρέσβη στη Μόσχα με σκοπό να προκαλέσουν διεθνές επεισόδιο και ταυτόχρονα οργάνωσαν εξεγέρσεις στη Μόσχα και σε άλλες πόλεις. Οι εσέροι οργάνωσαν την απόπειρα δολοφονίας του Λένιν και άλλων ηγετικών μορφών των μπολοσεβίκων και εφαρμόζοντας τακτική πολιτικής τρομοκρατίας προκάλεσαν αγροτικές εξεγέρσεις. Τα απομεινάρια των τσαρικών στρατευμάτων ανασυγκροτήθηκαν και με την υποστήριξη των χωρών της Αντάντ άρχισαν να δημιουργούν στρατούς αντεπαναστάσης. Η χώρα διαιρέθηκε και η οικονομία κατέρρευσε. Στις πόλεις ξέσπασε πείνα και ο κόσμος έσπευδε να μετακινηθεί στα χωριά. Το Πέτρογκραντ απειλούνταν με κατάληψη και οι μπολοσεβίκοι αποφάσισαν να μετακινήσουν την πρωτεύουσα στη Μόσχα. Τα αντεπαναστατικά μέτωπα πήραν την κοινή ονομασία «Λευκός Στρατός», χρησιμοποιούσαν μοναρχικά σύμβολα και την λευκή αυτοκρατορική σημαία του Αγίου Ανδρέα. Οι μπολοσεβίκοι χρησιμοποιούσαν τα διεθνή επαναστατικά σύμβολα και την κόκκινη σημαία, τη σημαία της εξέγερσης. Ο επαναστατικός στρατός πήρε την ονομασία «Κόκκινος Στρατός». Η απόφαση για την οργάνωση του Κόκκινου Στρατού ελήφθη τον Ιανουάριο του 1918 και ως τις αρχές του 1919 ο Τρότσκι, στρατιωτικός κομισάριος των μπολοσεβίκων, είχε κατορθώσει να δημιουργήσει μια οργανωμένη και μάχιμη στρατιωτική δομή.

Στις αρχές του 1919 ο Λευκός Στρατός με την υποστήριξη των ξένων αποβατικών στρατευμάτων οργάνωσε συντονισμένη επίθεση από όλα τα μέτωπα ταυτόχρονα. Η επικράτεια που ελέγχονταν από τα σοβιετ μειώθηκε σημαντικά. Η πτώση της εξουσίας των μπολοσεβίκων θεωρούνταν αναμφισβήτητη. Παρ' όλα αυτά, ο Κόκκινος Στρατός συγκέντρωσε δυνάμεις και

κατόρθωσε να ανακαταλάβει την ανατολική περιοχή, σχεδόν όλη τη Σιβηρία και στη συνέχεια έδωσε από το Πέτρογκραντ τον λευκό στρατό. Στα τέλη του 1919 ηττήθηκε και ο Λευκός Στρατηγός Ντενίκιν στο νότο. Το 1920 οι επιχειρήσεις άρχισαν και πάλι. Την Άνοιξη ξέσπασε πόλεμος με την Πολωνία. Το Φθινόπωρο του 1920 ο Κόκκινος Στρατός άρχισε την τελική επιχείρηση κατά του κινήματος των Λευκών και εξόντωσε και τα τελευταία απομεινάρια του στρατού του Βράνγκελ που είχαν συγκεντρωθεί στην Κριμαία. Η μάχη της Κριμαίας ήταν το τελικό επεισόδιο του εμφυλίου πολέμου στη Σοβιετική Ρωσία. Μεγάλο μέρος των λευκών στρατευμάτων μετανάστευσε για την Κωνσταντινούπολη και στη συνέχεια για την Πράγα, το Βερολίνο, τα Βαλκάνια, τη Γαλλία, ακόμα και την Κίνα, την Ιαπωνία και τις ΗΠΑ δημιουργώντας το λεγόμενο πρώτο ρωσικό μεταναστευτικό κύμα που έφθανε τα 2 εκατομμύρια άτομα.

Το θέμα της τρομοκρατίας είναι μια χωριστή μακάβρια σελίδα της ιστορίας του εμφυλίου πολέμου. Όπως και ο εμφύλιος πόλεμος, έτσι και η τρομοκρατία είχε δύο πρόσωπα: ένα λευκό κι ένα κόκκινο. Ο «κόκκινος τρόμος» απέκτησε επίσημο πρόσωπο τον Αύγουστο του 1918 μετά την απόπειρα δολοφονίας του Λένιν από τους εσέρους. Τον Ιούλιο όμως του 1917 είχε δολοφονηθεί ο τελευταίος αυτοκράτορας Νικόλαος II και η οικογένειά του. Ο «κόκκινος τρόμος» εξελίχθηκε στην «δικτατορία του προλεταριάτου». Υπήρχε όμως και ο «λευκός τρόμος», εξίσου βάνουσος με τον «κόκκινο».

Το θέμα του εμφυλίου πολέμου έχει περάσει στον ρωσικό κινηματογράφο, την τέχνη, το θέατρο και τη λογοτεχνία. Πολλοί δημιουργοί παρουσίασαν τον πόλεμο αυτό όχι από την πλευρά των αντιμαχόμενων δυνάμεων αλλά σαν μέγιστη εθνική τραγωδία.

Μ Ε Τ Α Τ Η Ν Ε Π Α Ν Α Σ Τ Α Σ Η

Η Οκτωβριανή Επανάσταση το 1917, κατά την οποία το κόμμα των μαρξιστών Μπολσεβίκων ανέλαβε την εξουσία, δεν ήταν ένα μεμονωμένο γεγονός που μετέτρεψε τη Ρωσική Αυτοκρατορία σε Κομμουνιστικό καθεστώς σε μία μόνο στιγμή. Πολλοί από τους παράγοντες που είχαν συμβάλει στην πτώση της Αυτοκρατορίας και ταυτόχρονα στη σύλληψη Προσωρινή Κυβέρνηση, που την αντικατέστησε, παρέμεναν απειλή για την ασταθή παραμονή των Μπολσεβίκων στις αχανείς περιοχές και διαφορετικές εθνικότητες της παλαιάς Αυτοκρατορίας. Το γεγονός ότι στη Μόσχα και την Πετρούπολη οι Μπολσεβίκοι κατείχαν το κεντρικό σύστημα των ρωσικών οιδηρογραμμών, ήταν σημαντικό για την επιβίωσή τους.

Ο Βλαδίσμιρος Ίλιτς Ουλιάνοφ, γνωστός και ως Λένιν, επέστρεψε από την Ελβετία, όπου ήταν εξόριστος, μετά την ανατροπή του Τσάρου Νικολάου Β΄, όπως αυτή προήλθε από την Επανάσταση του Φεβρουαρίου το 1917. Ο Λένιν ηγήθηκε των Μπολσεβίκων με επιτυχία, οι οποίοι και κατέλαβαν την εξουσία τον Οκτώβριο της ίδιας χρονιάς και καθοδήγησε τα πρώτα χρόνια του Σοβιετικού Κράτους. Πέτυχε χωριστή ειρήνη με τους Γερμανούς, η οποία όμως κόστισε την απώλεια μιας μεγάλης και εύφορης περιοχής, γεγονός που προκάλεσε τον αποκλεισμό της Ρωσίας από τους Συμμάχους και τελικά η προσπάθεια για ειρήνη απέτυχε. Έτσι η χώρα εισήλθε σε μία περίοδο αιματηρού Εμφυλίου Πολέμου μεταξύ των

Κόκκινων (Μπολσεβίκοι) και των Λευκών (Αριστοκράτες), ο οποίος περιπλέχθηκε ακόμη περισσότερο από το κίνημα των εθνικοφρόνων στην Ουκρανία και από μικρότερες ομάδες που δρούσαν ως ληστές.

Ο πολεμικός Κομμουνισμός κυριάρχησε στη περίοδο από το 1918 έως το 1921, ένα εξαιρετικά αυστηρό πολίτευμα, το οποίο οφειλόταν στους εξωτερικούς παράγοντες αλλά και στις ιδεολογικές δεσμεύσεις. Για να υπάρξουν αρκετές προμήθειες σε τρόφιμα στις πόλεις, η αγροτιά πιεζόταν σκληρά με κατασχέσεις στις σοδιές, ακόμα και τη θανατική καταδίκη των μαυραγοριτών. Η οικονομική κρίση ήταν τόση, ώστε, για παράδειγμα, οι τιμές των τρένων το Μάιο του 1922 ήταν ένα εκατομμύριο φορές παραπάνω από τις τιμές του Ιουνίου του 1917. Έτσι έγινε προσπάθεια να μην υπάρξουν καθόλου έξοδα σε έναν εντελώς ελλειμματικό προϋπολογισμό.

Το 1921-22, όλη η οικονομία άλλαξε. Ο Λένιν ανακοίνωσε μία Νέα Οικονομική Πολιτική (ΝΟΠ), κατά την οποία μικρές ιδιωτικές επιχειρήσεις ήταν ευπρόσδεκτες. Η δωρεάν αγορά τροφίμων αναπροσαρμόστηκε και δόθηκαν κίνητρα στους αγρότες για να αναπτύξουν ακόμα περισσότερο τις σοδιές τους, καθώς η σοπορά των δημητριακών είχε μειωθεί κατακόρυφα στα χρόνια του πολεμικού Κομμουνισμού. Προτού τα αποτελέσματα της καινούργιας αυτής οικονομικής πολιτικής γίνουν αντιληπτά, μία τρομερή ξηρασία στα ανατολικά και νοτιοανατολικά

προκάλεσε λιμό, κατά τον οποίο πέθαναν εκατομμύρια άνθρωποι.

Η Νέα Οικονομική Πολιτική άνοιξε, ιδιαίτερα για αυτούς που εκμεταλλεύτηκαν την ελεύθερη αγορά. Το 1922-23, το ιδιωτικό εμπόριο αποτελούσε το 78% του συνολικού εμπορίου. Το 1924, όμως, ο Λένιν πέθανε αφήνοντας να αποφασιστεί η διαδοχή του μέσα από εσωτερικές διαμάχες του Κόμματος των Μπολσεβίκων. Ο Στάλιν, ο οποίος ανακηρύχθηκε νικητής, μετέτρεψε τη ΝΟΠ, στα τέλη της δεκαετίας του '20, σε μία πολιτική καταναγκαστικής συλλογικοποίησης, η οποία ξεπέρασε σε σκληρότητα ακόμη και τη βία του πολεμικού Κομμουνισμού.

Ο κόσμος των καλλιτεχνών ήταν κάποτε πιο κοσμοπολίτικος και πιο εθνικόφρων, όπως άλλωστε και πολλές περιοχές της Ρωσίας πριν την Επανάσταση. Ζωγράφοι, όπως ο Καντίνσκι και ο Σαγκάλ έκαναν εκθέσεις στα ευρωπαϊκά σαλόνια, τα ρωσικά μπαλέτα του Ντιαγκίλεφ είχαν κατακτήσει το Παρίσι, το ρωσικό θέατρο ήταν, φυσικά, η επικρατούσα τάση στο μοντέρνο ευρωπαϊκό θεατρικό δράμα. Την ίδια στιγμή υπήρχε μία δυνατή συσχέτιση της τέχνης με την πραγματικότητα, όπως αυτή εννοούνταν στη Ρωσία, ακόμα και αν αυτή ήταν η ανακάλυψη για μία ακόμα φορά της παραδοσιακής ρωσικής τέχνης ή η ριζοσπαστικότητα των Ραιονιστών, οι οποίοι δήλωσαν το 1913 ότι «η ιδιοφυΐα των ημερών μας είναι τα σακάκια, τα παντελόνια, τα παπούτσια, τα τραμ, τα

λεωφορεία, τα αεροπλάνα, τα τρένα, τα υπέροχα πλοία – τι γοητεία, τι υπέροχη εποχή ασυναγώνιστη σε αυτό το μοντέρνο κόσμο».

Οι καλλιτέχνες εκείνη τη χρονική περίοδο είχαν την τάση να δοξάζουν τη μηχανή, το μέλλον, την αγνή γραμμή, το σχέδιο και τη λειτουργικότητα. Ζωγραφίες που έμοιαζαν περισσότερο με μηχανικά σχέδια και αγάλματα που με μια πρώτη ματιά εμφανίζονταν διαστρεβλωμένα από μηχανή, ήταν η σφραγίδα των Κονστρακτιβιστών, οι οποίοι ανασυγκροτήθηκαν λόγω του Μπολσεβικισμού. «Αφήστε μας να αδράξουμε τον κόσμο από τα χέρια της φύσης και να χτίσουμε ένα καινούργιο κόσμο, ο οποίος θα ανήκει ολοκληρωτικά στον ίδιο τον άνθρωπο», είπε ο Κασιμίρ Μάλεβιτς.

Συγγραφείς, καλλιτέχνες, σκηνοθέτες γεύτηκαν ένα απελευθερωτικό ξέσπασμα δημιουργικότητας. Η πνευματική ανησυχία, η διδασκαλία έφερε τα βιβλία, τις ταινίες, τους δημιουργούς, τους καλλιτέχνες, τους μουσικούς και τους ποιητές σε όλες τις γωνίες της Ρωσίας των Μπολσεβίκων, ιδιαίτερα στο μέτωπο των μαχών την περίοδο 1917-1921. Η πρώτη επέτειος της Οκτωβριανής Επανάστασης γιορτάστηκε με μία μαζική αναπαράσταση της κατάληψης του Χειμερινού Παλατιού – χρησιμοποιώντας το ίδιο το Χειμερινό Παλάτι! Τα κτίρια στο γύρω τετράγωνο μπροστά από το Παλάτι ήταν καλυμμένα με Κυβιστικά και Φουτουριστικά καλλιτεχνήματα, ένα ολόκλη-

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΜΗΝΑΪΣ

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε πιάνο με τη Μαρίκα Παπαϊωάννου και το Γιώργιο Πλάτωνα, θεωρητικά - σύνθεση με το Γιάννη Ιωαννίδη, και στη συνέχεια σύνθεση με τον Günther Becker στη Μουσική Ακαδημία του Ντύσελντορφ, απ' όπου έλαβε το δίπλωμά του με διάκριση το 1986. Είναι παράλληλα πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ασχολήθηκε αρχικά με την τζαζ και τον αυτοσχεδιασμό, συμμετέχοντας σε πολλές συναυλίες και φεστιβάλ. Από το 1984, που στράφηκε στην κλασική σύνθεση, τα περισσότερα έργα του έχουν γραφτεί μετά από παραγγελίες και αναθέσεις φορέων όπως: Όπερα της Φρανκφούρτης, Μέγαρο Μουσικής, Καμεράτα, Ελληνική Ραδιοφωνία, Ορχήστρα των Χρωμάτων, Εθνική Λυρική Σκηνή, Ελληνικό Συγκρότημα Σύγχρονης Μουσικής, Φεστιβάλ Πάτρας, Φεστιβάλ Ηρακλείου Κρήτης, Φιλαρμονική Δωματίου Κορφορούσης κλπ.

Έχει μεταξύ άλλων αντιπροσωπεύσει τη Μουσική Ακαδημία του Ντύσελντορφ στο Ισραήλ, την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών (Βερολίνο - Πανεπιστήμιο Λειψίας) και την Ελληνική Ραδιοφωνία (στην ευρωπαϊκή διοργάνωση Βορράς - Νότος 1991). Έργα του έχουν παρουσιαστεί σε πολλές χώρες στην Ευρώπη, Αίγυπτο, Αμερική και Ασία, έχουν θραβευθεί, διακογραφηθεί και μεταδοθεί από ραδιοφωνίες και τηλεοπτικά δίκτυα διεθνώς. Από το 1991 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών. Στο χώρο της τζαζ έχει παίξει - συνεργαστεί με μουσικούς όπως οι Chic Corea, Markus Stockhausen, Arild Andersen, Tony Lakatos, Cristoph Lauer, Monika Linges κ.ά.

Είναι Διδάκτωρ Μουσικολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Διδάσκει στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ ΘΩΜΑΪΣ

Απόφοιτος της Δραματικής Σχολής Βεάκη το 1997. Έπαιξε στις παραστάσεις: *Ιππόλυτος* σκην. Β. Νικολαΐδης, *Δεν είμαι εγώ* σκην. Κ. Τοιάνος, *Ο κατά φαντασίαν ασθενής* (Τουαντέ), σκην. Β. Νικολαΐδης, *Πέτερ Γκυντ* (Η γυναίκα με τα πράσινα), σκην. Β. Νικολαΐδης, *Λυσιστράτη* (Μυρρίνη), σκην. Γ. Μιχαλακόπουλος, *Τίτα Λου*, σκην. Ι. Μιχαλακόπουλος, *Νεφέλες* σκην. Γ. Ιωρδανίδη, *Φοιτητάκι* σκην. Κ. Τοιάνος, *Εκκλησιάσους* (Νέα), σκην. Γ. Μιχαλακόπουλος, *Χίλιες και μία νύχτες* σκην. Δ. Σεϊτάνης, *Θεομοφοράζους* σκην. Θ. Καρακατάνης, *Η Αλήθεια στη χώρα των θαυμάτων* σκην. Δ. Σεϊτάνης, *Το γέλιο των θεών* σκην. Δ. Οικονόμου, *Grease* σκην. D. Gilmore, *Ζη-*

τούνται νέοι και νέες σκην. Π. Παναγιώπουλος. Στην τηλεόραση έχει πάρει μέρος στις σειρές: *Άκρω Οικογενειακών* και *Απλή μέθοδος των τριών*.

ΑΡΤΟ ΠΑΑΒΙΛΑΙΝ

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Μαθητής της Αλέκας Κασέλη. Στο θέατρο μεταξύ άλλων έχει κάνει: Παιδαγωγό στην *Ηλέκτρα* του Ευριπίδη και Επιχόντοφ στον *Βυσσινόκηπο* (σκην. Μουμουλίδης), Τειρεία στην *Αντιγόνη* (σκην. Κιρούλη), Αρόνωφ στο *Οικόπεδο με θέα* (σκην. Λιβαθινού), Ηρακλή στην *Άλκηστη* (σκην. Κονιδόρου), Ιάκωβο στο *Όπως σας αρέσει* (σκην. Κορνήλιου), Ρόζενταλ στην *Ανφίση* (σκην. Βουτινιά), Ζούθο στον *Ίωνα*, Άγγελο στις *Τραχίνιες* και στις *Βάκχες*. Ήφαιστο στον *Προμηθέα Δεσμώτη*, Οπλιόβιο στην *Ειρήνη*, Αρχιτυμπανιστή στον *Βούταξ* (σκην. Ευαγγελιάτου), Λάζαρ Γουλφ στον *Βιολιστή στη Στέγη*, Βοσκό στην *Ιφιγένεια εν Ταύροις* (σκην. Τοιάνου), Φιλ Κοκ στο *Στοιχείωμα* και Γιαβρούση στο *Φιντανάκι* (σκην. Φασουλή), Τζέφρου στην *Ιστορία Ζωολογικού Κήπου* (σκην. Φλωκατούλα), Όσπ στο *Άγριο μέλι* (σκην. Βιονιέφου), Φολιάλ στη *Σχολή Γελοισπιανών* (σκην. Χαλματζή), Σαλιόνι στις *Τρεις Αδελφές* (σκην. Μιχαλίδης), Τειρεία στον *Οιδίποδα Τύραννο* (σκην. Στούρουα), Περσαστικό στον *Βυσσινόκηπο* (σκην. Εφρέμωφ), Λοτον στον *Επιστάτη* (σκην. Ξενουδάκη), Αισχύλο στους *Βατραχούς* (σκην. Κατληπαππά), Δούκα στον *Κύκλο με την κριμαλία* (σκην. Βολανάκη), κ.α.

Στον κινηματογράφο έπαιξε στις ταινίες: *Ουτοπία*, *Όμηρος*, *Πάρα λίγο πάρα πόνο*, *Θα το μετανιώσεις*, *Ο τελευταίος Ταμπάκος*, *Αθώο Σάμα*, *Απόντες*, *Μέδουσα*, *Μαγεμένοι*, *Δραπέτης του φεγγαριού*, *Ισημερία*, *Φανουρόπια*, *Μάγισσες*, *Πέτρινα χρόνια*, *Σκιάχτρα*, *Ιορδάνης*, *Ακόμα*, *Έβδομο ταξίδι* (Ιβραεβίο Δράμας 1991), *Δίκαιος και Άδικος Λόγος*, *Δέσπονα* κ.α. Στην τηλεόραση σε πολλά σόσιαλ.

ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ ΘΑΝΑΣΗΣ

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Τελειόφοιτος του Γεωργικού Πανεπιστημίου Αθηνών του τμήματος Γεωργικών Βιομηχανιών. Σπούδασε στη Δραματική Σχολή Βεάκη. Μελέτη Ανώτερα Θεωρητικά Μουσικής (αντίστιξη) στο Πειραματικό Ωδείο Αθηνών με τον Π. Τοιτόπουλο. Είναι μέλος του εργαστηρίου φωνητικής τέχνης του Σ. Σωικά. Θεατρικές συνεργασίες: *Όρνιθες* και *Μορμώλης* ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Πάτρας, *Λυσιστράτη*, *Βάτραχοι*, *Ιφιγένεια εν Αυλίδι*, *των Εθνικών Θεάτρο*, *Πλούτος*, *Γκρο Πλαν* ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Καβάλας, *Οι δουδινέζοι* ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Β.Λιγαίου, *SOS* και *Το σκαβί* Θέατρο Πόρτα, Αποκά-

λυφης Ιωάννου και *Δεν θέλω να ξέρω τίποτα* Θέατρο Φούρνος, *Αριάδνη ή Φαίδρα* Θέατρο του Νέου Κόσμου, *Ανόητες Ιστορίες* Πειραματική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου, σε σκηνοθεσίες των: Ν. Αρμού, Φ. Μπουντούρογλου, Δ. Χρονόπουλου, Ν. Μαστοράκη, Κ. Χαλαλάμπους, Κ. Τοιάνου, Ν. Γούλη, Θ. Μοσχόπουλου, Φ. Μακρή, Α. Κονιδόρου, Ε. Γεωργοπούλου, Α. Σιδιρόπουλου, Α. Βουτινιά. Τηλεοπτικές συμμετοχές: *Οι δρόμοι της πόλης*, *Ανίσχυρα ψεύδη*, *Πρωτοεπίδοσ μπελάς*, *Κάτω απ' την Ακρόπολη*. Έχει τραγουδήσει στο Μ. Μουσικής στην όπερα του Ρ. Χιντεμίτ Hin Und Zurück σε μουσική διεύθυνση του Θ. Αντωνίου. Έχει γράψει τη μουσική για την παράσταση *Αριάδνη ή Φαίδρα*

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ ΜΑΡΑΕΝΑ

Γεννήθηκε στον Πειραιά. Σπούδές στην Αγγλία. Από το 1970 ασχολείται με την λογοτεχνική και, κυρίως, τη θεατρική μετάφραση. Έχει μεταφράσει μυθιστορήματα και διηγήματα των Graham Green, Doris Lessing, Virginia Woolf, John Updike, Ernest Hemingway, Herman Hesse, Franz Kafka, Ariel Dorfman κ.ά., καθώς και δοκίμια των George Orwell, Aldous Huxley, D.H. Lawrence, Ralf Waldo Emerson, Arnold Toynbee, Pablo Neruda και τα θεατρικά δοκίμια του Arthur Miller.

Μερικές από τις θεατρικές της μεταφράσεις: Στο Εθνικό Θέατρο: *Πετυχημένες Γυναίκες* της Caryl Churchill, *Ο Δρόμος για τη Μέκκα* του Athol Fugard, *Η Τρέλα του Γεωργίου Γ'* του Alan Bennett, *Η Λυσοσπόμενη Γάτα* του Tennessee Williams. Στο Κ.Θ.Β.Ε.: *Έντροντ* του David Mamet, *Ποιάς Φοβάται η Βιρτζίνια Γουλφ* του Edward Albee, *Ο Ορφείας στον Άδη* του Tennessee Williams. Στο ελεύθερο θέατρο: *Ασκήσεις των Πέντε Δακτύλων* του Peter Shaffer, *Ο Άνθρωπος Ελέφαντας* του Bernard Pomerance, *Τέσσερις Εποχές* του Arnold Wesker, *Ο Χορός του Θανάτου* του Strindberg, *Ο Αμυγλιέρ* και *Κουαρτέτο* του Ronald Harwood, *Το Δέντρο των Τροπικών* του Yukio Mishima, *Τρελοί για Έρωτα* του Sam Shepard, *Οι Ευεργέτες* του Michael Frayn, *Ο Κύριος Αρμικάρ* του Yves Jamiaque, *Ο Θάνατος και η Κόρη* και *Φωνές Πέρα απ' το Σκοτάδι* του Ariel Dorfman, *Το Αυγό του Felicien Marceau*, *Η Πρόβα* και *Το Βαλς των Ταυρομαχών* του Jean Anouilh, *Ανιχνιστικές Παραλλαγές* του Eric-Emmanuel Schmitt, *Μια Κάποια Αλόκα*, *Σταθμός Βικτόρια*, *Οικογενειακές Φωνές*, *Φεγγαρόφωτο*, και *Βουνίσα Γλώσσα* του Harold Pinter, *Μια Γυναίκα με Πάθος* της Kay Mellor, *Εκπαιδευόντας τη Ρίτα* του Willy Russel, *Ένας Επιθεωρητής Έρχεται* του J. B. Priestley, *Ο Πρωτομάρτορας Σάλντε* του Ίψεν, *Ερωτικά Γράμματα*

του Α. R. Gurney, Ένας Υπέροχος Κερατάς του Fernand Crommelynck, Περίοδος Προσαρμογής του Tennessee Williams κ.ά.

ΔΡΑΚΟΥΛΑΡΑΚΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

Έχει δουλέψει στο θέατρο, την τηλεόραση και τον κινηματογράφο.

ΛΑΠΑΤΑ ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ

Γεννήθηκε στην Αθήνα και αποφοίτησε από την Σχολή Φωτογραφίας των ΤΕΙ Αθηνών. Παράλληλα, φοίτησε για ένα χρόνο στο «Κέντρο Σπουδών Λαϊκού Θεάτρου» στο τομέα της Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας. Αργότερα αποφοίτησε με Master's Σκηνογραφίας από το Universität Mozarteum, für Musik und darstellende Kunst, Salzburg. Εργάστηκε ως ενδυματολόγος στις όπερες: *Carmina Burana* του Κ. Ορφ, του Ph. Glass, στο Grosses Studio Mozarteum, Salzburg. Συμμετείχε με κατασκευές στις εκθέσεις «Transformationen», «Mammut Glyrixis», που έγιναν στην Αυστρία. Από τον Νοέμβριο του 2002 έως και σήμερα συνεργάζεται με την σκηνογράφο-ενδυματολόγο Ντόρα Λελοάδα. Το καλοκαίρι του 2004 συμμετείχε στη δημιουργική ομάδα «Κλεψύδρα» για την Τελετή Έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων.

ΛΕΛΟΥΔΑ ΝΤΟΡΑ

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε ζωγραφική στην École des Beaux-Arts στο Παρίσι. Παράλληλα με τη ζωγραφική αταδιοδρόμησε ως σκηνογράφος, ενδυματολόγος και art director, τόσο στο θέατρο όσο και στον κινηματογράφο, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει τιμηθεί τέσσερις φορές με το βραβείο του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Επίσης της έχουν απονεμηθεί τρία κρατικά βραβεία σκηνογραφίας και ενδυματολογίας.

ΛΥΓΑΡΗ ΤΑΤΙΑΝΑ

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε νομικά στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και αποφοίτησε με άριστα από τη Δραματική Σχολή του ΚΘΒΕ. Σπούδασε χορό στο Χοροθέατρο της Κικής Αγραφιώτη και τραγούδι στο Μακεδονικό Ωδείο.

Ως χορογράφος εργάστηκε σε παιδικούς θιάσους και στο Μαθητικό Πειραματικό Θέατρο Θεσσαλονίκης (Βραβείο χορογραφίας στο Φεστιβάλ Ήθικης). Ως ηθοποιός συνεργάστηκε με το Θεσσαλικό Θέατρο στην επιθεώρηση *Χαίρετα μου τον πλάτανο*, με τον Οργανισμό Ηπειρωτικού Θεάτρου στο έργο *Ο τελευταίος ασπροκόρακας*, με το Καφεθέατρο «Μπουλαϊκί» σε *Μονολόγους* του Ντάριο Φο και Επιθεωρησιακά νούμερα, με το Χοροθέατρο Θεσσαλονίκης στο έργο *Στο πανηγύρι την έχασα*.

Στέλεχος του ΚΘΒΕ για πέντε χρόνια, έπαιξε στα έργα: *Άμλετ*, *Ιάκωβος και αφέντης*,

Ο Αλαντίν και το μαγικό λυχνάρι, *Ο Μπίντεντμαν και οι ερμηνάτες*, *Λυσιστράτη*, *Τρωίλος και Χρυσήδα*, *Χάρολντ και Μωντ*, *Ελένη*, *Τραχίνιες*, *Εκκλησιάζουσες*, *Ο περασμός*, *Το μπαλκόνι κ.ά.*

Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Έχει συνεργαστεί με το Θέατρο 3ης Σεπτεμβρίου (*Δανειστές - Δεσπονίς Τζούλια*), με το Θέατρο Μόσκας (*Μαχαίρι στο κόκκαλο*), με το Θέατρο Δ. Πατά (*Ο τελευταίος φλογερός εραστής*), με το ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων (*Ημέρωμα της στρίγγλας*), με το Πειραματικό Θέατρο της Πόλης της Μ. Ριάδη (*Άγρια παιχνίδια*), με το Θέατρο Παλκοσένικο του Χρ. Τσάγκα (*Αντιγόνη*, *Ιφιγένεια εν Ταύροις*) και με το Εθνικό Θέατρο (*Σιωπηλή γυναίκα*). Ερμήνευσε μονολόγους αρχαίας τραγωδίας, στα πλαίσια των Special Olympic Games στο Μόντρεαλ του Καναδά και σε πανευρωπαϊκό συμπόσιο για τη νεοελληνική γλώσσα στη Νιμ της Ν. Γαλλίας.

Στον κινηματογράφο πρωταγωνίστησε στις ταινίες *Η ιστορία του Οιδίποδα* του Ρ. Σίμον και *Ο Τζόνις Κελν*, *κυρία μου* του Θ. Σκρούμπελου, καθώς και στη δισκοσκευή της *Ιφιγένειας εν Ταύροις* του Ν. Κούνδουρου για την τηλεόραση. Παράλληλα συμμετείχε και σε πολλές τηλεοπτικές σειρές.

Το 1996 ίδρύει την Καλλιτεχνική Εταιρία ΛΞΑΝΑ. Σε συνεργασία με το Ακαδημαϊκό Θέατρο του Τβερ παρουσιάζει στη Ρωσία και στην Ελλάδα τη διγλωσση παράσταση της Άννας Καρένινα, όπου ερμηνεύει τον ομώνυμο ρόλο.

Το 1997 δημιουργεί την Αμαξοστοιχία-Θέατρο «Το Τρένο στο Ρουφ». Για δύο σεζόν (1997-1998 και 1998-1999) παρουσιάζει στο *Θεατρικό Βαγόνι* το «μιούζικαλ για δύο» *Λαχτάρα για κέρασα*, σε σκην. Ντανιέλ Ολμπρίγκκι, ερμηνεύοντας τον γυναικείο ρόλο.

Το 2000 και για τρεις συνεχείς σεζόν παρουσιάζει το έργο *Η Κυρία εξαφανίζεται*, όπου πραγματοποιεί την πρώτη θεατρική της σκηνοθεσία.

Το 2001 ανακινεί το διατηρητέο Wagon-Restaurant του Orient Express του 1924, εγκαινιάζοντας το *Μουσικό Βαγόνι Orient Express* με τη μουσική παράσταση *Θέλετε δέντρ' ανθίσετε, θέλετε μαραθείτε*, όπου σκηνοθετεί και συμμετέχει. Τη σεζόν 2002-2003 σκηνοθετεί στο *Θεατρικό Βαγόνι* το κωμικό μιούζικαλ της Λένας Διδάνη *Η ωραία θηλυμένη* και παρουσιάζει την παράσταση *Θέλετε δέντρ' ανθίσετε, θέλετε μαραθείτε* στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης.

Τη σεζόν 2003-2004 σκηνοθετεί στο *Μουσικό Βαγόνι Orient Express* τις μουσικοθεατρικές παραστάσεις *Υπ' ατμόν και Χάρμα - Η Συμμετρία της Αρμονίας*, η οποία πα-

ρουσιάστηκε στα πλαίσια του Πολιτιστικού Προγράμματος Αθήνα 2004.

ΜΑΝΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Η πρώτη δισκογραφική της εμφάνιση ήταν στα τραγούδια του Γιάννη Σπανού για την ταινία *Εκείνο το καλοκαίρι* (πρώτο βραβείο μουσικής στο κινηματογραφικό φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, 1971). Ακολουθεί το *Δίνουσε καλοκαίρι μας* του Σταύρου Ξαρχάκου και κάποια τραγούδια του Βασίλη Δημητρίου. Το '73 μετά από πρόσκληση του Μίκη Θεοδωράκη, πηγαίνει στο Παρίσι απ' όπου ξεκινάει η συνεργασία τους με 156 συναυλίες σε όλο το κόσμο. Δισκογραφικός καρπός αυτής της συνεργασίας τα *18 Λιανοτράγουδα της Πικρής Πατρίδας* σε ποίηση του Γιάννη Ρίτσου και πρώτη εκτέλεση. Επιτρέφοντας στην Ελλάδα το '74 συνεργάζεται δισκογραφικά ή σε συναυλίες με τους Νίκο Μαμαγκάκη, Θάνο Μικρούτσικο, Μιχάλη Γρηγορίου, Μιχάλη Τραυνοδάκη, Γιάννη Μαρκόπουλο, Διονύση Ζαβδόπουλο, Λουκιανό Κελαζδόνη και Μάνο Χατζιδάκη. Αυτά μέχρι το 1984, οπότε και η πρώτη της εμφάνιση ως τραγουδοποιός με το δίσκο *Νυχτερινή Εκπομπή*. Ακολουθούν το *Σαν Αφροδίτη* (1986), το *Καρός για δύο* (1991) σε συνεργασία με τον Νίκο Πορτοκόλλο και το *Που πας καρδάκι με τέτοιο καιρό* (1994). Έγραψε στίχους για τον Βασίλη Παπακωνσταντίνου (*Χαιρετίσματα*, *Πάρε* κ.ά.) και για τον Λαυρέντη Μαχαιρίτσα *Τι να πω*. Τα τελευταία χρόνια έγραψε στίχους ή μουσική ή και τα δύο για το Θέατρο και τον Κινηματογράφο: *Ο θιαυτός στη στέγη* (σκην. Κώστα Τσιάνου), *Λαχτάρα για κέρασα* (σκην. Ντανιέλ Ολμπρίγκκι), *Δυόμι φόνι* και *ένα μιουνιτόγκ* (σκην. Μιχ.Ρέππα-Θαν. Παπαθανασίου), *Το κλάμα βγήκε απ' τον Παράδεισο* (σκην. Μιχ.Ρέππα-Θαν. Παπαθανασίου), *Σπάσε τη Σιωπή* (σκην. Τατιάνα Λύγαρη). Επίσης έγραψε στίχους και μουσική για το μιούζικαλ των Μιχ. Ρέππα-Θαν. Παπαθανασίου *Ποια Ελένη*, που παίζεται φέτος για δεύτερη φορά στη σκηνή Κοτοπούλη-Ρεξ του Εθνικού Θεάτρου.

ΜΠΟΧΤΑΝΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

Γεννήθηκε στο Διδυμότειχο. Σπούδασε Σκηνογραφία στη σχολή Κιν/φου Α. Σταυράκου και Συντήρηση Έργων Τέχνης στο ΤΕΙ Αθηνών. Εργάστηκε ως βοηθός σκηνογράφου - κατασκευαστής με τους παρακάτω σκηνογράφους: Μ. Καραμπέρη, Τ. Ζωγράφου, Ι. Σταυρίδου, Α. Ντούση, Α. Κούση, Απ. Βέτα, Ρ. Γεωργιάδου, κ.ά.

Δούλεψε στις Κινηματογραφικές ταινίες: *Το πέταλο θήμα του πελαργού* του Θ. Αγγελόπουλου, *Λευτέρης Δημακόπουλος* του Π.

Χούροουλου, Ζωή χαρισμένη του Π. Βιβάγκο, Οι τρεις εποχές της Μ. Ηλιάου, Ο ανθός της λίνης του Σ. Τσαρουχά, Μπραζιλιέρο του Γ. Γκορίτσα, Ιαγουάρος της Κ. Ευαγγελιάκου. Για την τηλεόραση στις σειρές: *Εσύ αποφαίζεις* του Κ. Αθανασίου, *Έρωτας και πάθος* του Ι. Λαπατά, *Στρας* της Ρ. Εοκενάζου, *Βαμμένα κόκκινα μαλλιά*, *Η εκτέλεση*, *Πρόβα νυφικού*, *Η αγάπη άργησε μια μέρα*, *Τα παιδιά της Νιόβης* του Κ. Κουταρομήτη. Στις θεατρικές παραστάσεις: *Αχαρνείς* του Γ. Μιχαηλίδη, *Νηρέας Δάρας* του Θ. Κόννη, *Θεομοφορίζουσες* του Γ. Καρακατσάνη, *Εκκλησιάζουσες* του Γ. Μιχαλακόπουλου, *Θεομοφορίζουσες* του Κ. Τοιάνου, *Η κυρία εξαφανίζεται*, *Η ωραία θυμωμένη και θέλετε δέντρο* ανθίστηκε, *θέλετε παραθεείτε* της Τ. Λύγαρη.

ΠΕΡΑΙΟΥ ΣΠΥΡΟΣ

Γεννήθηκε στην Τρίπολη το 1970. Τελειόφοιτος της Μαθηματικής Σχολής. Αποφοίτησε από τη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου το 1996. Συμμετείχε στο πρώτο εργαστήριο της Πειραματικής Σκηνής του Εθνικού Θεάτρου. Πήρε μέρος στις παραστάσεις: *Σανάτα του αελινόφωτος* (σκην. Γ. Μπινιάρης), *Στο όνομα της Ελένης* (σκην. Β. Αναστασίου), *Η κερβία κόκκα* (σκην. Κ. Σαρροπούλου), *Λουκρητία Βοργιά* (σκην. Ν. Χαλαράμπος), *Αντίο κορίτσι μου* (σκην. Γ. Κιμούλης), *Βερενίκη* (σκην. Β. Αρδίττης), *Υπνρέτης δύο αφεντάδων* (σκην. Θ. Μουμουλίδης), *Η ωραία θυμωμένη* (αγόρι, σκην. Τατιάνα Λύγαρη), *Βάχες* (σκην. Ι. Σιδέρης). Με το Εθνικό Θέατρο συνεργάστηκε στις παραστάσεις: *Αχαρνείς* (σκην. Δ. Χρονόπουλος), *Βάτραχοι* (σκην. Κ. Τοιάνος), *Εμείς οι άλλοι* (σκην. Β. Αρδίττης) και *Ειρήνη* (σκην. Β. Νικολαΐδης) ενώ με το Κ.Θ.Β.Ε. στο *Γλυκιά μου Ίμμα* (σκην. Π. Μιχαηλίδης) και *Ηρακλής* (σκην. Andrei Serban). Συμμετείχε επίσης στην χοροθεατρική παράσταση *Επτά αγόρια στο Λαθόρινθο/Τροϊζήνα /Ο Μύθος της Φαίδρας*, 2 με το Χοροθέατρο "Ανάλια" (χορογραφία: Μ. Τσούπη), καθώς και στις μουσικές παραστάσεις: *Γαία* και *Άσκοπος α λάβα* με το μουσικό Γ. Μαγουλά, *Παρουσίαση με το φωνητικό σύνολο "Αφρός"* (διεύθυνση: Χ. Αποστολάτου), *Αναπαραστάσεις I-III, Επικυκλος* (διεύθυνση: Θ. Αντωνίου), *Να μείνουν μόνο τα τραγούδια (Μέρος πρώτο)*, *Να μείνουν μόνο τα τραγούδια (Μέρος Δεύτερο)* με την Δ. Γαλιάνη και τον Κ. Μακεδόνα (σκην. Θ. Παπαθανασίου-Μ. Ρέππας) και στο *Χάρισμα - Η Συμμετρία της Αρμονίας* (σκην. Τατιάνα Λύγαρη).

ΡΙΜΕΝΑΣ ΦΟΙΒΟΣ

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1979. Αποφοίτησε από την Ανωτέρα Σχολή Δραματικής Τέχνης Εθνικού Θεάτρου το 2003. Φοιτητής επί πτυχίω στο τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Με το Εθνικό Θέατρο παρακολούθησε σεμινάρια υποκριτικής στη Γάνδη του Βελγίου με υποτροφία και συμμετείχε στην τρίτη θερινή ακαδημία θεάτρου, που οργανώθηκε από το Εθνικό Θέατρο στη Μυτιλήνη με θέμα «Αναγέννηση - Ανακύκλωση». Το 1999 έλαβε μέρος στη θυζαντινή όπερα *Σταύρωση του Γιάννη Μπουσφίδη* σε σκηνοθεσία Βαρβάρας Δούκα, στον αρχαιολογικό χώρο του Μουσά. Στα πλαίσια θεατρολογικού συνεδρίου για το κρητικό και επτανησιακό θέατρο, το 2002, έλαβε μέρος στο έργο *Βελόνες και πένες* σε σκηνοθεσία Αγγελικής Δαρλάση, στο Παλιό Πανεπιστήμιο στην Πλάκα. Το 2004 συμμετείχε στην παράσταση του Εθνικού Θεάτρου *Ποια Ελένη* σε σκηνοθεσία Μ. Ρέππα και Θ. Παπαθανασίου.

ΤΣΙΜΑ ΜΑΡΙΑ

Γεννήθηκε στην Κεφαλονιά. Σπούδασε φιλολογία στα Γιάννενα. Μέλος της Θεατρικής Συντροφιάς του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (ΘΕΣΠΙ). Αποφοίτησε από τη Δραματική Σχολή του Οδείου Αθηνών. (1990) Ίδρυτικό μέλος του Θεατρικού Οργανισμού Σ.Π.Γ.Μ.Η (1995). Έπαιξε στα έργα: *Φρόκο* και *Φρασκάκι* σκην. Ν.Καμπού, *Τη μέρα που ο Θεός διασκέδαζε* σκην.Γ.Χαραλαμπίδη, *Κουρδιστό πορτοκάκι* και *Γνωστής κάβουρας* σκην. Δ. Ποταμίτη, *Μήδεια* σκην. Σ. Κοτοίκου, *Μήδεια* σκην. Ν. Χαλαράμπος, *Φάρμα των ζώων* σε σκην. Δ. Ποταμίτη, *Η τιμή του Σούδερμαν* σκην. Κ. Δομάτη, *Νεφέλες* σκην. Κ. Δομάτη, *Ουίλλιαμ Σαίξπηρ, όπως μας αρέσει* σκην. Γ. Ρήγα, *Σταγόνες πάνω στην καυτή πέτρα* σκην. Γ. Αναστασάκη, *Η θουή του μύθου* σκην. Σ. Σπυράτου, *Ματωμένος Γάμος - Ρωμάλιος και Ιουλιέττα - Άννα, είπα - Η φυλακή του Όλλυ* σκην.Θ.Παπαγεωργίου, *Κατ' οίκον εργασία* σκην. Γ. Αναστασάκη, *Η γυναίκα του κυρίου Μπενγκκί* σε σκην. Φ. Μακρή, *Ο Πάπας μου ήτο ασιτής* σκην. Γ. Μιχαλακόπουλου, *Το γαλάζιο του ουρανού* σκην. Α. Δημητριάδη, *Τρωάδες* σκην. Α. Αντύπα, *Ουράκας, ένα ταξίδι στον ωκεανό* σκην. Γ. Αναστασάκη, *Η κυρία εξαφανίζεται* σκην.Τ. Λύγαρη, *Εκκλησιάζουσες* σκην. Γ. Μιχαλακόπουλου, *Ματωμένος Γάμος* σκην. Θ. Κόννη, *Θέλετε δέντρα ανθίσειτε, θέλετε παραθεείτε* σκην. Τ. Λύγαρη, *Θεομοφορίζουσες* σκην. Κ. Τοιάνου, *Η Τρελοθεννιά* σκην. Γ. Αναστασάκη, *Με δύναμη απ' την Κρησιά* σκην. Σ. Κοτσι-

κου, *Χάρισμα - η Συμμετρία της Αρμονίας* σκην. Τ. Λύγαρη, *Μια στιγμή πριν σκην. Γ. Αναστασάκη.*

ΦΛΩΚΑΤΟΥΛΑΣ ΚΩΣΤΑΣ

Γεννήθηκε στην Ελάτεια Λοκρίδος. Σπούδασε στη σχολή Βεάκη. Δούλεψε σε έργα των: Αριστοφάνη: *Βάτραχοι* (Ευριπίδης) σκην. Γ. Κακλέα, *Όρνιθες* (Πεισοθέτιρος) σκην. Γ. Κακλέα, *Νεφέλες (Δίκαιος Λόγος)* σκην. Κ. Μπάκα, *Ειρήνη (Ερμής)* σκην. Κ. Μπάκα, *Λυσιστράτη (Ξυλοκόπος)* σκην. Σ. Ντουφεζή, *Θεομοφορίζουσες (Κλεισθένης)* σκην. Κ.Τοιάνου - Σαΐξπηρ: *Εμπορος της Βενετίας* σκην. Μ. Βολανάκη, *Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* (Θίσβη) σκην. Α. Αντωνίου, *Τρωάδες και Χρυσίδα (Αγαμέμνων)* σκην. Γ. Κακλέα, *Κατωδία των παρεξηγήσεων* (Χρυσόχοος) σκην. Ν. Νικολάου, *Το ημερολόγιο της στρήγλας* (Κρούμι) σκην. Γ. Κακλέα - Ήβεν: *Έντα Γκάμπλερ (Τέομαν)* σκην. Τ. Βουτέρη, *Αγρίοπαπα (Κρέγκερς)* σκην. Π. Σεβαστιόγλου - Γκόγκολ: *Ο επιβεωρητής* (Διευθυντής Ταχυδρομείου) σκην. Π.Φιλιππίδη - Γκολντόν: *Υπνρέτης δύο αφεντάδων* (Ντοτόρε) σκην. Θ. Μουμουλίδη - Μολιέρος: *Ταρτούφος* (Ταρτούφος) σκην. Δ. Έξαρχου, *Αρχοντοχωριάτης* (Χοροδιδάκκαλος) σκην. Κ. Μπάκα, *Ο κατά φαντασίαν ασθενής* (Μπεράντι) σκην. Θ. Μουμουλίδη, *Ματρός με το στανιό* (Βαλιέριος) σκην. Γ. Μαργαρίτη - Άλμπυ: *Ιστορία ζωολογικού κήπου* (Πήτερ) σκην. Κ. Φλωκατούλα - Λόρκα: *Ματωμένος Γάμος* σκην. Σ. Βραχωρίτη - Τσέχοφ: *Φοιμή* σκην. Άννη μέλι σκην. Α. Visnevski - Ντε Φίλιππο: *Μεγάλη μαγεία* σκην. Γ. Κακλέα - Βιτράς: *Βικτόρ: τα παιδιά στην εξουσία* (Αντωνάκης) σκην. Γ. Κακλέα - Λανούγ: *Ευρική* σκην. Μ. Λυμπεροπούλου - Χίτσκοκ - Γουάιτ: *Η κυρία εξαφανίζεται* (Τσάρτερ) σκην. Τ. Λύγαρη - Λόζκο: *Το μαγαζάκι της γωνίας* (Πίροβιτς) σκην. Σ. Κοτοίκου - Καλβίνο: *Ένας βασιλιάς που ακούει* σκην. Ε. Πέγκα. Νεοελληνικά: *Κεχαϊδής-Χαβιαρά: Δάφνης και μικροδάφνης* (Τάσος) σκην. Δ. Έξαρχου- Χορ: *Το Φοντανάκι* (Αντώνης) σκην. Σ. Φιλιππίδου- Μπισσ: *Φαίστα* (Γιάννης) σκην. Θ. Εσπρίτου - Φαύστα (κ. Ιατρού) σκην. Γ. Μπισσαντιζόγλου - Παλαμός-Πρετεντέρης: *Μιας πεντάρας νιάτα* (Γιώργος) σκην. Β. Κυρίτου - Σκούρτης: *Ο καρναβάλις παρ'άλλο βεζήρς* (Σταύρακας) σκην. Γ. Μόρτζου. Παιδικά: - Τριβιάς: *Φρουτοπία* σκην. Γ. Καλατζόπουλου - Αρμένης: *Οι περπέτειες του Τζιτζρή*, σκην. Ρ. Καπετανάκη. Έχει λάβει μέρος σε πολλές κινηματογραφικές, τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές παραγωγές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. THE RUSSIAN POSTER
100 MASTERPIECES
DURING 100 YEARS
MOSCOW, 2001
2. RUSSIA 20th Century
© Panorama, Moscow, 1993
3. Cinématographe, invention du siècle
© Gallimard / Réunion des Musées
Nationaux, 1988
4. Η ΟΧΤΩΒΡΙΑΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ -
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ
Εκδόσεις Αιεθελόπουλος, Αθήνα, 1967
5. Les trains de rois et des présidents
© Editions Denoel, Paris, 1992
6. The Russian Century
© Random House, Canada, 1994
7. The Regalia of the Russian Empire
© "Moscow Kremlin" state Museum -
Preserve of history and culture, Moscow,
1994
8. ΡΩΣΙΑ, 100 ΧΡΟΝΙΑ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ
© ΡΙΖΑΡΕΙΟΝ ΙΔΡΥΜΑ, Αθήνα, 2002
9. TRANSSIBÉRIEN
Visa vers l'extrême
© E-T-A-I, France, 2003

Οι παραστάσεις πραγματοποιούνται με την ευγενική συμπαράσταση
της ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
της J&P ΑΒΑΞ
της ΕΚΟ - ΕΛΛΑ ΑΒΕΕ

Θερμά ευχαριστούμε για την πολύτιμη βοήθειά τους
τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος και ιδιαίτερω
τον Διευθύνοντα Σύμβουλο κύριο Κώστα Γιαννακό
το MEGA CHANNEL
τον ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΛΙΒΑΝΗ

και τους

Άρη Μαραγκόπουλο • Μαρία Τσαντσάνογλου • Ιγκόρ Βορόνκοφ

*Η αυθεντική κινηματογραφική μηχανή εποχής
που χρησιμοποιείται στην παράσταση
προέρχεται από το προσωπικό
Μουσείο Κινηματογραφικών Μηχανών
του κ. Δημητρίου Πιστιόλα*

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Οργάνωση παραγωγής ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ
Βοηθοί Παραγωγής ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ - ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΑΛΙΚΙΑΣ
Γραμματεία ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗ Ταμίας ΕΛΕΝΗ ΤΟΥΜΑΝΙΔΟΥ
Χειριστής κονσόλας φωτισμού ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΕΦΕΡΑΗΣ Χειριστής κονσόλας ήχου ΜΑΚΗΣ ΑΛΑΤΑΣ
Ηλεκτρολόγος ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΑΣ Σιδηροκατασκευές ΘΑΝΑΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ
Ξυλοκατασκευές ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΟΧΤΑΝΙΔΗΣ
Studio - Εγγραφή ΝΙΚΟΣ ΣΙΝΙΩΡΟΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΞΑΝΑ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2004-2005

Υπεύθυνη προγράμματος ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ
Επιμέλεια ύλης-κείμενα ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΜΑ – ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ
Εικαστική σύνθεση εξωφύλλου ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ – ΔΩΡΟΘΕΑ ΛΑΜΠΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Καλλιτεχνική επιμέλεια ΤΕΤΗ ΚΑΜΟΥΤΣΗ
Φωτογραφίες προγράμματος
ΣΠΥΡΟΣ ΠΕΡΔΙΟΥ – ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΕΜΠΕΛ
Ψηφιακή επεξεργασία ΦΩΤΟΛΙΟ & ΤΥΡΙΣΟΝ Α.Ε.
Εκτύπωση ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ

CRIFE[®]

ILLUM DESIGN CENTER

*Υφάσματα επίπλων
Κουρτίνες
Ταπεσαρίες τοίχων
& Είδη διακόσμησης*

SHOW ROOM: Β. ΟΛΓΑΣ 212 - 55 133 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΤΗΛ. 2310-801616 - FAX. 2310-801620
SHOW ROOM ΑΘΗΝΑ: ILLUM DESIGN CENTER - ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 194 - 15 131 ΧΑΛΑΝΔΡΙ - ΤΗΛ. 210-6775780 - FAX. 210-6775781
E-mail: cripe.ladenis@hol.gr • Web Site: www.cripe.gr

ΤΡΕΝΟΘΕΑΤΡΟ

*Ο καινούργιος λιλιπούτειος χώρος σιδηροδρομικής αισθητικής
που δημιούργησε η Τατιάνα Λύγαρη
για την καλύτερη εξυπηρέτηση των φίλων
της Αμαξοστοιχίας - Θεάτρου "Το Τρένο στο Ρουφ"
μπροστά στο σταθμό του Μετρό Ακρόπολη.*

ART GALLERY

Επιλεγμένα διακοσμητικά και χρηστικά αντικείμενα,
βιβλία, παιδικά παιχνίδια καθώς και πρωτότυπα κοσμήματα,
εμπνευσμένα από την ιδέα του τρένου,
που δημιουργούν ειδικά για σας και το

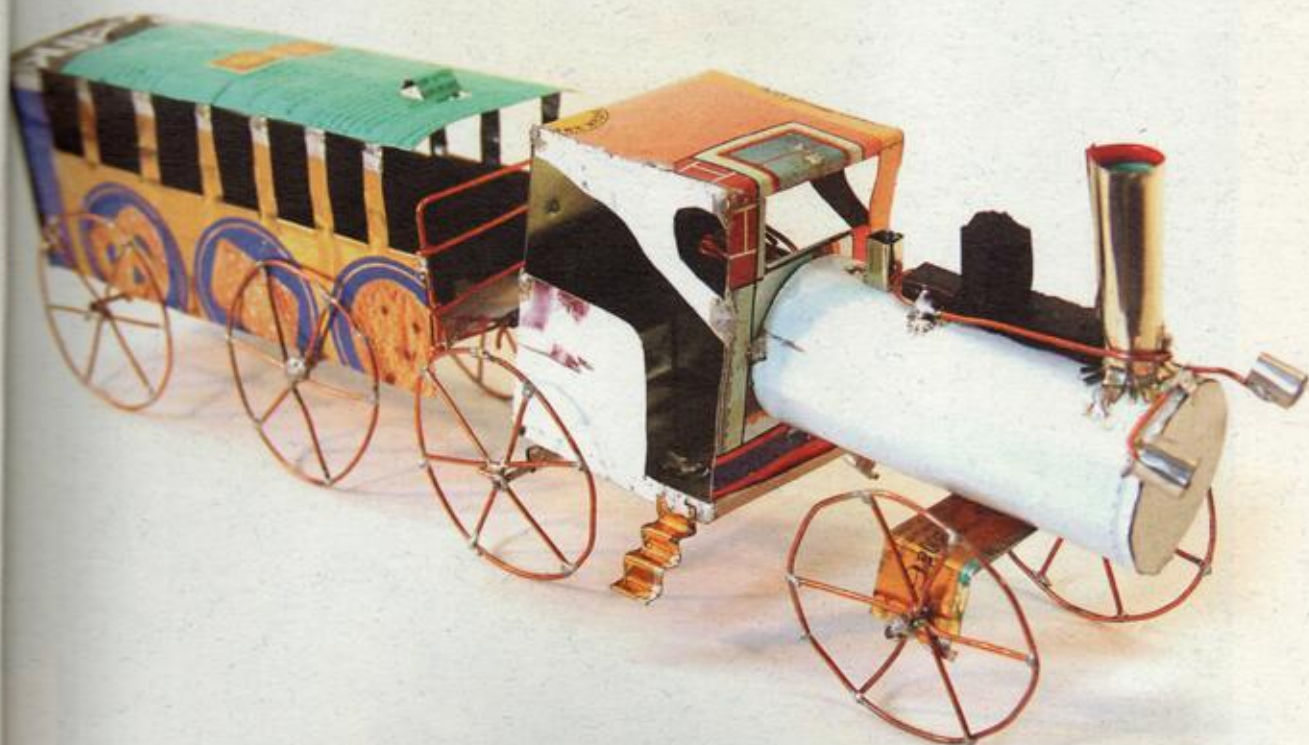
ΤΡΕΝΟΘΕΑΤΡΟ

γνωστοί καλλιτέχνες.

BOX OFFICE

Προπώληση εισιτηρίων για τις θεατρικές και μουσικές παραστάσεις
και ενημέρωση για τις υπόλοιπες καλλιτεχνικές δραστηριότητες
της Αμαξοστοιχίας - Θεάτρου.

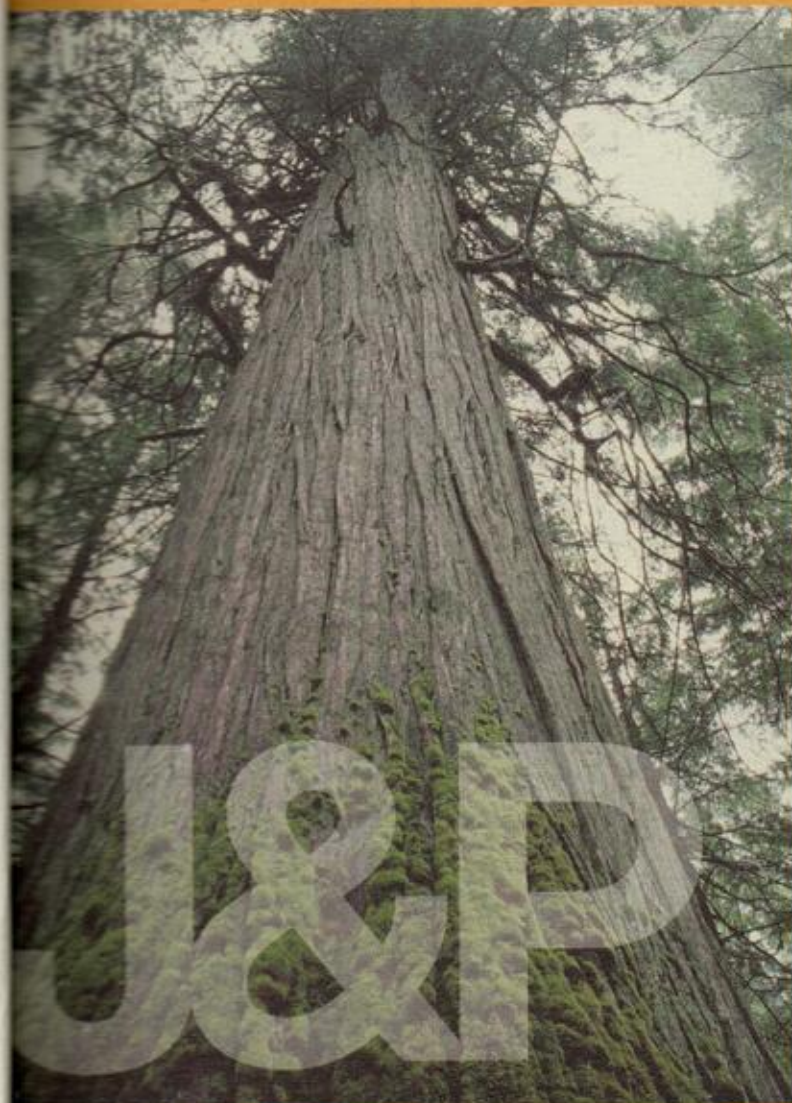
"Το Τρένο στο Ρουφ"

Σας προτείνουμε να ταξιδέψετε
με τη μουσική παράσταση
«Υπ' ατμών»
στο Μουσικό Βαγόνι Orient Express
και να απολαύσετε τα γευστικά «τοπία»
της Aria Γεύσεων
στο Wagon - Bar
και στο Wagon - Restaurant
της Αμαξοστοιχίας.

Mα.1002

Εδώ και 4 δεκαετίες συμβάλλουμε με ποιοτικά έργα στην εξέλιξη του μέλλοντος!

Στον όμιλο J & P-ABAE είμαστε αφοσιωμένοι στη δουλειά και στη συνεχή προσπάθεια για την επίτευξη υψηλότερων ποιοτικών στόχων, με εφόδια την τεχνογνωσία, τη συνεχή ανανέωση του μηχανικού μας εξοπλισμού, τη συνέπεια στη ασφάλεια και το σεβασμό στο περιβάλλον.

Θέτουμε νέα πρότυπα στην αγορά, έχοντας βαθιά γνώση των αναγκών της.

Διαθέτουμε από τα καλύτερα στελέχη της αγοράς, καθώς και δυναμικές ομάδες εργασίας που εξασφαλίζουν άψογα αποτελέσματα σε κάθε έργο που αναλαμβάνουμε.

Έτσι, πετυχαίνουμε να παραδίδουμε έργα υψηλής ποιότητας με υπευθυνότητα και συνέπεια, να δημιουργούμε μακροχρόνιες σχέσεις με τους πελάτες μας, αληθιά και να προσεγγίζουμε νέους που μας κάνουν να είμαστε από τους ισχυρότερους κατασκευαστικούς όμιλους, με μία δυναμική πορεία ανάπτυξης στην Ελλάδα και διεθνώς.

Με μέτρο τον άνθρωπο, ο όμιλός μας προχωράει με σταθερά βήματα, χτίζοντας ένα καλύτερο αύριο!

Μέλη του Ομίλου εταιριών J&P - ABAE

αβαξ

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΓΕΜΙΣΑΜΕ ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ

ΝΕΟ PEUGEOT 407

ΑΠΕΣΠΑΣΕ ΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ 5 ΑΣΤΕΡΩΝ
ΣΤΙΣ ΔΟΚΙΜΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ EURO NCAP

www.peugeot.gr

ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ESP ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ 5 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ, (ABS, AFU, ASR, REF, CDS), ΜΕ 2 ΖΩΝΕΣ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΡΟΥΣΗΣ, ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΑΡΤΗΣΕΩΝ ΑΜΒΑΡ ΚΑΙ ΜΕ 9 ΑΕΡΟΣΑΚΟΥΣ, ΑΠΟ 1.800 Κ.Ε.Κ. ΕΩΣ 210 ΙΠΠΟΥΣ.

PEUGEOT. ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΛΑΥΣΗ.

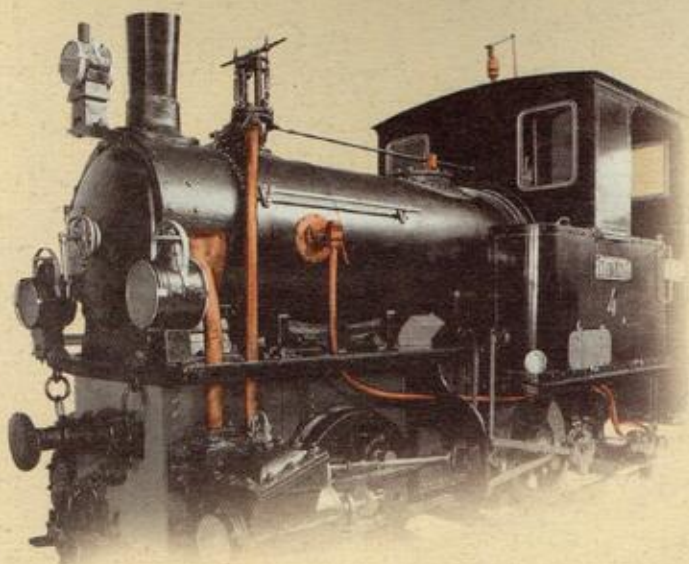
407

PEUGEOT

Χαλκός

αιώνιο μέταλλο...

...δυναμικό παρόν
στην εξέλιξη
του σιδηροδρόμου

.gr

Internet σε κάθε γωνιά της Ελλάδας. Το όραμα της ΟΤΕnet.

Το Internet δεν είναι απλώς μια σύνδεση, είναι τρόπος ζωής. Είναι επικοινωνία, πληροφόρηση, μάθηση, εργασία και ψυχαγωγία. Η ΟΤΕnet, μέσα από συνεχείς επενδύσεις και με το εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό της, αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς για να φέρει το συναρπαστικό κόσμο του Internet κοντά σε όλους μας.

Υπερταχ: 108 & 2ης, 151 24 Μαρούσι • Τηλ.: 210 61 51 600 • Fax: 210 61 51 700 • <http://www.otenet.gr> • e-mail: info@otenet.gr

OTEnet

Ένας κόσμος. Μία σύνδεση.

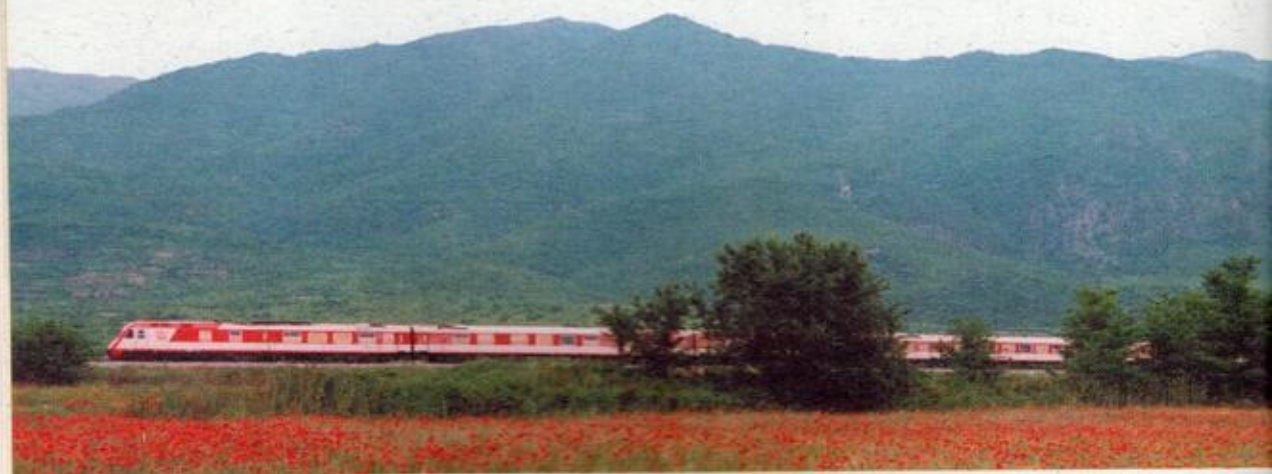
Στο πλαίσιο του ευρύτερου εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης ο ΟΣΕ με σημαντικά έργα υποδομής καθιερώνεται στον τομέα των μεταφορών

Με ανταγωνιστικούς χρόνους διαδρομών
(Αθήνα - Θεσσαλονίκη 4 ώρες και 30 λεπτά

Θεσσαλονίκη - Αλεξανδρούπολη 4 ώρες και 34 λεπτά
και με σύγχρονα γρήγορα τρένα

προσφέρει υψηλές προδιαγραφές ασφάλειας

Οι πελάτες απολαμβάνουν ευχάριστο και άνετο ταξίδι
& αναβαθμισμένες υπηρεσίες

www.ose.gr
Κέντρο Πληροφόρησης & Εξυπηρέτησης Πελατών 1110

Καρόλου 1-3
104 37 Αθήνα

Είναι ωραίο να κατακτάς όλο τον κόσμο μέρα με τη μέρα... Αυτό έχουμε καταφέρει εμείς στη ΦΑΓΕ, τη μεγαλύτερη ελληνική γαλακτοβιομηχανία, ξεκινώντας το 1924 από ένα μικρό γαλακτοπωλείο. Από τότε μέχρι σήμερα, φροντίζουμε ώστε η υψηλή ποιότητα και η γευστική υπεροχή των προϊόντων μας, που παράγονται σε όλη την Ελλάδα, στα 7 εργοστάσιά μας, να γίνεται γνωστή σε όλο τον κόσμο. Τα 25.000 σημεία πώλησης που έχουμε στο εξωτερικό αποδεικνύουν ότι έχουμε αναπτύξει ιδιαίτερες σχέσεις με ανθρώπους από όλο τον κόσμο. Με την ίδια συνέπεια θα συνεχίσουμε την επιτυχημένη πορεία μας προσφέροντας σε ολοένα και περισσότερες χώρες αυθεντικές ελληνικές γεύσεις...

Σχέση χωρίς ημερομηνία λήξης

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

... Οδηγεί
στην Ανάπτυξη

Δυναμισμός, κοινωνική ευθύνη,
σεβασμός στον καταναλωτή,
φροντίδα για το περιβάλλον,
εγγύηση υψηλής ποιότητας
προϊόντων και υπηρεσιών,
είναι στοιχεία που αποτελούν
την πραγματική ταυτότητα
της ΕΚΟ-ΕΛΛΑ.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΣΕΛΕΚΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ
ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ Α.Σ. ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΟ - ΕΛΛΑ
Πάρος Αθηνών, Λεωφ. 115
115 27 Αθήνα
Τηλ.: 210 77 05 401-Fax: 2
www.eko.gr

Νέα γενιά καυσίμων

EKO

kinitron

Φροντίδα υψηλών προδιαγραφών

Unleaded 100

*αξεπέραστες επιδόσεις
προστασία κινητήρα*

Unleaded 95⁺

*οικονομία καυσίμου
υψηλές επιδόσεις*

Diesel 2005

*καθαρότερο περιβάλλον
βελτιωμένες επιδόσεις*

ΜΕΛΟΔΙΑ

FM 99.2

Θα σας φροντίζουμε για πολλές γενιές ακόμα!

Είμαστε η Pfizer.

Δημιουργούμε τις θεραπείες του μέλλοντος. Αυτή τη στιγμή, διεξάγουμε εκατοντάδες ερευνητικά προγράμματα με σκοπό να ανακαλύψουμε την καλύτερη αντιμετώπιση των νόσων που μαστίζουν την ανθρωπότητα.

Η μεγαλύτερη ελπίδα μας είναι ότι θα έρθει μια μέρα που θα ακούσετε ότι ο καρκίνος νικήθηκε, οι καρδιακές παθήσεις εξαλείφθηκαν και η νόσος του Alzheimer διαγράφηκε.

Εμείς στη Pfizer κοιτάμε το μέλλον γνωρίζοντας ότι ένα μόνο πράγμα θα παραμείνει αθεράπευτο.

Το πάθος μας!

Η Ζωή είναι το Έργο της Ζωής μας

Οι Θεραπείες του αύριο
που ζει σήμερα

**Ταξιδέψτε στα
Ελληνικά Νησιά
με την
Hellas Flying
Dolphins**

**Αίγινα-Πόρος-Ύδρα-Σπέτσες
Ερμιόνη-Πόρτο Χέλι**

**Σύρος-Τήνος-Μύκονος-Πάρος
Νάξος-Ίος-Σαντορίνη-Ικαρία-Σάμος
Κύθνος-Σέριφος-Σίφνος-Κίμωλος-Μήλος**

Σκιάθος-Σκόπελος-Αλόνησος

Για πληροφορίες
και κρατήσεις
απευθυνθείτε
στον ταξιδιωτικό
σας πράκτορα
ή στα γραφεία
της HFD,
τηλ.: 210 4199000
-210 4199200

www.dolphins.gr

**HELLAS FLYING
DOLPHINS**

Πρώτη Σκέψη για Αιγαίο

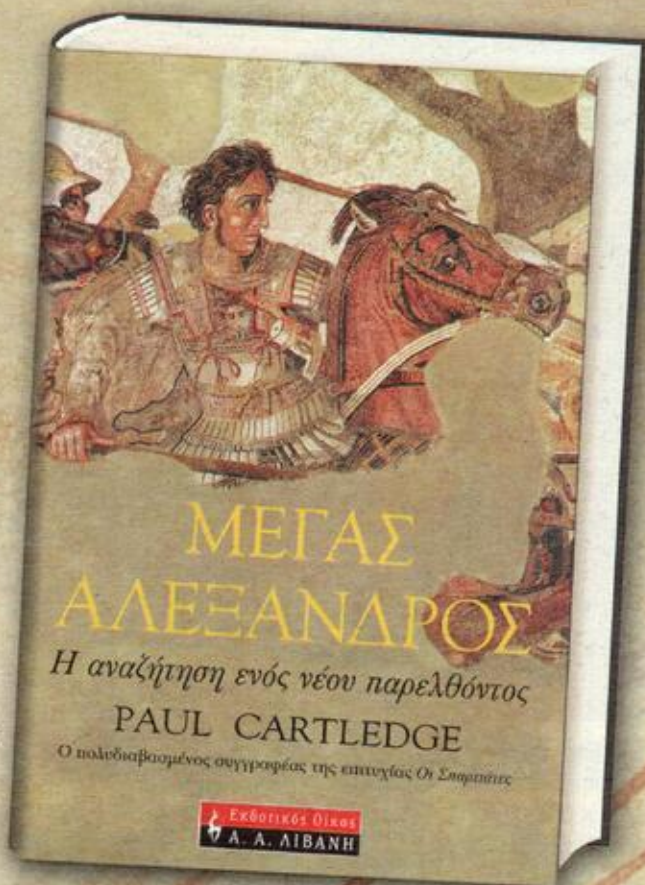
PAUL CARTLEDGE

Ο πολυδιαβασμένος συγγραφέας της επιτυχίας *Οι Σπαρτιάτες*

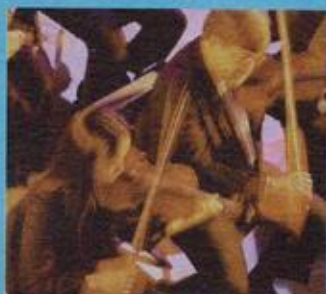
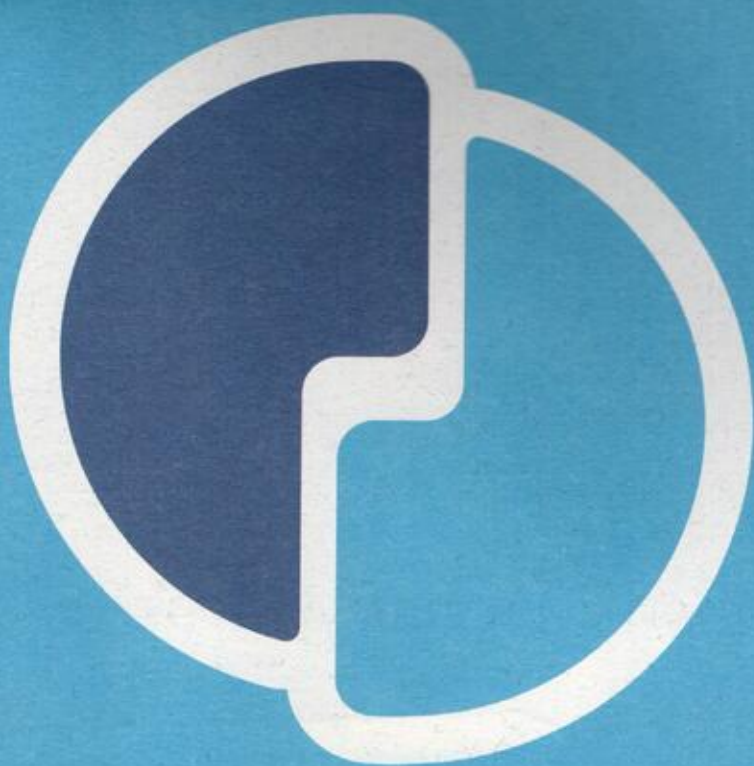
ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Η αναζήτηση ενός νέου παρελθόντος

Ποιος ήταν ο Αλέξανδρος; Θεός; Εθνικός; Ήρωας; Τύραννος; Μεγαλομανής; Πατροκτόνος; Κατακτητής του κόσμου; Στην πρωτότυπη βιογραφική του μελέτη, ο Πολ Κάρτλετζ προσφέρει μια έγκυρη, συναρπαστική και ολοζώντανη περιγραφή της ασυνήθιστης ζωής του Αλέξανδρου, των εκπληκτικών του επιτευγμάτων και του πολυσύνθετου κληροδοτήματός του, και ερευνά την πολυσχιδή του προσωπικότητα κατά την αναζήτηση μιας νέας εικόνας του μεγαλύτερου στρατηλάτη που γνώρισε η Ιστορία.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ **ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΙΒΑΝΗ**

Αντικρίζουμε τη ζωή με τη χαρά της δημιουργίας

Η Emporiki Bank πιστεύει στην ελευθερία και την πολυμορφία της έκφρασης και της δημιουργίας. Γράμματα, τέχνες, χορός και μουσική ομορφαίνουν τη ζωή μας και πλουταίνουν τον πολιτισμό μας.

Η Emporiki Bank επιβραβεύει τους δημιουργούς, προβάλλει το έργο τους και συμβάλει στην πρόοδο του τόπου.

 Emporiki Bank

www.emporiki.gr

